

UNIVERZITA PARDUBICE
FAKULTA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ

Obchodování na burze cenných papírů RM-SYSTÉM

Veronika Kmochová

Bakalářská práce

2010

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav ekonomiky a managementu
Akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Veronika KMOCHOVÁ**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management podniku - Management malých a středních podniků**

Název tématu: **Obchodování na burze cenných papírů RM-SYSTÉM**

Zásady pro vypracování:

1. Stanovení cílů bakalářské práce
2. Určení struktury kapitálových trhů
3. Charakteristika české burzy cenných papírů RM-SYSTÉM
4. Podmínky a průběh obchodů s cennými papíry na burze RM-SYSTÉMU
5. Zhodnocení rozdílů obchodování na mimoburzovním trhu a RM-SYSTÉMU
6. Formulování závěru a doporučení

Rozsah grafických prací: -
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- JÍLEK, Josef. Finanční trhy. 1. vyd. Praha : Grada, 1997. 527 s. ISBN: 80-7169-453-3
MUSÍLEK, Petr. Trhy cenných papírů. 1. vyd. [s.l.] : Ekopress, 2002. 459 s. ISBN: 80-86119-55-6
PAVLÁT, Vladislav a kol. Kapitálové trhy. 2. vyd. [s.l.] : Professional Publishing, 2005. 318 s. ISBN 80-86419-87-8
REJNUŠ, Oldřich. Teorie a praxe obchodování s cennými papíry. 1. vyd. [s.l.] : Computer press, 2001. 257 s. ISBN 80-7226-571-7
REVENDA, Zbyněk. Peněžní ekonomie a bankovníctví. 4. aktualiz. vyd. Praha : Management Press, 2005. 627 s. ISBN 80-7261-132-1
VESELÁ, Jitka. Investování na kapitálových trzích. 1. vyd. [s.l.] : [s.n.], 2007. 704 s. ISBN 978-80-7357-297-6

Vedoucí bakalářské práce: doc. Ing. Pavel Duspiva, CSc.
Ústav ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce: 30. září 2009

Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2010

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

Ing. Marcela Kožená, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 1. října 2009

Prohlášení

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 1. května 2010

Veronika Kmochová

Poděkování

Ráda bych poděkovala doc. Ing. Pavlu Duspivovi za trpělivost a odborné vedení při zpracovávání bakalářské práce. Dále mé díky patří mým rodičům a prarodičům za podporu, kterou mi projevili během mého studia, a také děkuji učitelům, kteří mě v životě nejvíce ovlivnili, Mgr. Miroslavovi Koudelkovi, Mgr. Zdeně Buriánkové a Mgr. Janě Noskové.

ANOTACE

Hlavním cílem práce je zhodnocení transformace RM-Systemu jako mimoburzovního trhu na burzu.

KLÍČOVÁ SLOVA

Kapitálové trhy, burza, mimoburzovní trh, cenné papíry

TITLE

Trading on the RM-SYSTEM Stock Exchange

ABSTRACT

The aim of this bachelor paper is the evaluation of the transformation of the RM-System as an over the counter on the stock exchange.

KEYWORDS

Capital markets, stock exchange, OTC trh, securities

OBSAH

Úvod	8
1 Struktura kapitálových trhů	9
1. 1 Význam kapitálových trhů	9
1. 2 Indikátory kapitálového trhu	10
1. 3 Členění kapitálového trhu	13
1. 4 Dohled nad kapitálovým trhem	15
1. 4. 1 Dohled nad burzou	15
1. 4. 2 Právnícké osoby podléhající dohledu	15
1. 5 Subjekty kapitálových trhů	16
2 Vývoj kapitálových trhů	19
2. 1 Ve světě	19
2. 2 V České republice	23
2. 3 Významné světové burzy	24
2. 3. 1 New York Stock Exchange	24
2. 3. 2 Nasdaq	25
2. 3. 3 London Stock Exchange	25
2. 3. 4 Tokyo Stock Exchange	26
2. 3. 5 Frankfurter Wertpapierbörse	27
2. 3. 6 Euronext	27
2. 3. 7 Burza cenných papírů Praha	28
3 Česká burza cenných papírů RM-System	29
3. 1 Organizace mimoburzovního trhu	29
3. 2 Historický vývoj RM-Systemu	31
3. 3 Základní údaje	31
3. 4 MiFID	33
3. 5 Organizace burzy	34
3. 5. 1 Harmonogram burzovního dne	36
4 Obchodování s cennými papíry na burze RM-System	38
4. 1 Průběh obchodů na burze	38
4. 2 Podání pokynu na RM-Systemu	41
4. 2. 1 Standardní pokyny	41
4. 2. 2 Inteligentní pokyny	41
4. 3 Finanční krize	42
4. 4 Vyhodnocení	43
Závěr	45
Použitá literatura	46

SEZNAM OBRÁZKŮ

- Obr. 1 – Magický trojúhelník 12
Zdroj: PAVLÁT, Vladislav, a kol. *Kapitálové trhy*. 2. vyd. [s.l.] : Professional publishing, 2005. 318 s. ISBN 80-86419-87-8.
- Obr. 2 - Organizační struktura burzy 32
Zdroj: RM-SYSTÉM, česká burza cenných papírů [online]. 2009 [cit. 2010-03-25]. Základní údaje. Dostupné z WWW:
<http://www.rmsystem.cz/spolecnost/zakladni-informace>.
- Obr. 3 - Oficiální stránky burzy s vývojem akcií EasyClicku 35
Zdroj: RM-SYSTÉM, česká burza cenných papírů [online]. 2009 [cit. 2010-04-14]. Základní údaje. Dostupné z WWW: <http://www.rmsystem.cz/kurzy-online/akcie/easyclick>
- Obr. 4 - Graf vývoje poptávky, stop ceny a limitní ceny 42
Zdroj: ADÁMEK, David, HLOUŠEK, Martin. *Seminář : Obchodování na burze RM-Systém*, 12. 4. 2010, Hotel Imperial, Ostrava.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A – Výpis z obchodního rejstříku

Zdroj: Ministerstvo spravedlnosti České republiky [online]. 2010 [cit. 2010-04-14]. Obchodní rejstřík a sbírka listin. Dostupné z WWW:
<<http://www.justice.cz>

Příloha B – Výsledky hospodaření

Zdroj: RM-Systém, česká burza cenných papírů, a. s. [online]. 2008 [cit. 2010-04-10]. O společnosti. Dostupné z WWW:
<http://www.rmsystem.cz/spolecnost/>

Příloha C – Ceník burzovních služeb

Zdroj: RM-Systém, česká burza cenných papírů, a. s. [online]. 2008 [cit. 2010-04-10]. O společnosti. Dostupné z WWW:
<http://www.rmsystem.cz/spolecnost/>

ÚVOD

Tématem mé bakalářské práce je obchodování na české burze RM-System.

Vždy mě zajímalo fungování akciového trhu a o Burze cenných papírů Praha vzniklo už mnoho prací, tak jsem zvolila RM-System, který se nedávno transformoval z mimoburzovního trhu na burzu a změnami z tohoto přetvoření se ještě nikdo nezabýval.

Hlavním cílem bylo charakterizovat změny, které pro systém nastaly a jak změna dolehla na jeho zákazníky. Jak se změnilo fungování obchodu a které výhody změna přinesla.

K dosažení hlavního cíle byly stanoveny dílčí cíle podat informace o fungování RM-Systemu jako mimoburzovního trhu, vyhodnotit jeho úlohu v historii českého kapitálového trhu a vytvořit popis jeho současného stavu včetně zhodnocení dopadů finanční krize.

Ke zpracování zvolené tematiky je použita charakteristika celkové struktury kapitálových trhů a jeho vývoje ve světě a v České republice. Další použitou metodou je popis sledovaného vývoje trhu RM-Systemu.

Teoretická část je čerpána zejména z knih o trzích cenných papírů vydaných po roce 2000, konkrétní informace o burze RM-System jsou čerpány z internetových zdrojů a ze semináře pořádaného Finanční skupinou Fio, která je hlavním akcionářem burzy RM-System.

1 STRUKTURA KAPITÁLOVÝCH TRHŮ

1.1 VÝZNAM KAPITÁLOVÝCH TRHŮ

Hlavní úkolem finančního trhu a tedy i kapitálového trhu v tržní ekonomice je umožňovat soustředování, rozmísťování a přerozdělování dočasně volných finančních prostředků od přebytkových jednotek k jednotkám deficitním na základě nabídky a poptávky, a tím napomáhat efektivnímu využití všech volných finančních prostředků v ekonomice a hladkému chodu ekonomiky. [13]

Na trhu existuje několik druhů efektivnosti:

- alokační efektivnost, která vyžaduje, aby volné finanční prostředky byly alokovány k té deficitní jednotce, která nabídne nejvyšší rizikově očištěný výnos,
- operativní efektivnost existuje, jestliže jsou volné finanční prostředky od přebytkových jednotek k deficitním jednotkám přesunuty s minimálními transakčními náklady,
- informační efektivnosti je dosaženo při rychlé a adekvátní reakci kurzů instrumentů na novou neočekávanou informaci, přizpůsobení kurzů je tedy okamžité, proběhne ještě v ten den, kdy je nová, neočekávaná, kurzotvorná informace zveřejněna. [13]

Kapitálový trh představuje mechanismus institucí, postupů a vztahů, při nichž dochází k přelévání volných finančních zdrojů z oblasti jejich vzniku a existence do oblasti potřeby a užití. [2], [13]

Subjekty, u kterých volné finanční prostředky vznikají a existují, se nazývají přebytkové jednotky a jsou to ve většině vyspělých států domácnosti, banky, pojišťovny a velké nefinanční firmy, které ztvárňují nejdůležitější zdroj nabídky finančních prostředků. Zjednodušeně lze tyto jednotky označovat jako věřitele či investory. [2]

Subjekty, které volné finanční prostředky potřebují a užívají, se nazývají deficitní jednotky a aby získali tyto finanční prostředky, emitují cenné papíry, které následně umísťují na kapitálový trh. Zjednodušeně lze tyto jednotky také nazývat emitenti či dlužníci. [2]

V těchto pozicích působí na kapitálovém trhu právnické nebo fyzické osoby a to zejména banky, pojišťovny, nejrůznější druhy fondů, stát a celý veřejný sektor, velké finanční firmy (průmyslové, obchodní aj.), obchodníci s cennými papíry, vlády jednotlivých zemí, mezinárodní organizace, nadnárodní organizace a další subjekty. [10], [13]

Deficitní jednotka emituje např. akcii, dluhopis, který představuje její dluh, a přebytková jednotka za tento cenný papír zaplatí deficitní jednotce hotovostně či bezhotovostně. Jedná se o nejjednodušší způsob přesunu, jde o způsob alokace, který je provázen celou řadou překážek, počínaje vyhledáním, kontaktováním a přezkoumáním solventnosti obou partnerů a konče zharmonizováním požadavků a kritérií celého provedení, co se týká ceny, množství a doby, na kterou budou poskytnuty peněžní prostředky. [13]

Kapitálový trh je trhem dlouhodobých finančních instrumentů, obchoduje se zde s instrumenty, jež mají dobu splatnosti delší než jeden rok (a jsou to např. akcie, podílové listy, dlouhodobé dluhopisy emitované podniky, bankami nebo státem, hypotéční zástavní listy nebo finanční deriváty v podobě opcí, swapů, nebo financial futures), finanční prostředky jsou poskytovány na několik let. [13]

Úroveň jejich výnosovosti, rizikovosti a likvidnosti je rozdílná případ od případu, lze ale říci, že s nástroji kapitálového trhu by měl být spojen vyšší výnos a vyšší riziko než s nástroji peněžního trhu. [13]

1.2 INDIKÁTORY KAPITÁLOVÉHO TRHU

Indikátory kapitálového trhu jsou parametry a ukazatelé pro posuzování kapitálového trhu, posuzují stav a vývoj trhu. Zde jsou uvedena pouze některá. [2]

INVESTIČNÍ KRITÉRIA

Racionálně uvažující jednotlivci pravidelně přerozdělují svůj příjem podle určitých priorit na úhradu běžných životních potřeb (potraviny, bydlení), občasných životních potřeb (turistika, kultura) a zbytek používají na zajištění luxusních statků (nemovitosti, auta, jachty) a na pořizování investičního majetku. Pro tuto práci jsou důležité faktory, které ovlivňují investorovo rozhodování, zda své volné finanční prostředky uloží na spořicí účty, termínové účty nebo investuje do akcií, dluhopisů, zlata, drahých kovů nebo dostihových koní. [10]

Jádrem každé investice je obětování nynější hodnoty s cílem získat sice vyšší, ale nejistou hodnotu příští. Jde tedy o alokaci kapitálu se záměrem docílit jeho zhodnocení. [7]

Při rozhodování o způsobu rozdělení svých úspor (nespotřebované části svého příjmu) bere investor v úvahu tyto faktory:

- ✚ celková hodnota a očekávaný vývoj bohatství,
- ✚ předpokládaná výnosnost konkrétního investičního instrumentu ve srovnání s předpokládanou výnosností eventuálně jiného investičního instrumentu,

- ✚ předpokládaná výše rizika ve srovnání s eventuálními instrumenty,
- ✚ předpokládaná míra likvidity konkrétního investičního instrumentu ve srovnání s předpokládanou likviditou eventuálních investičních instrumentů. [10]

V případě, že investorovi vzroste hodnota bohatství a v případě, že očekává další pozitivní vývoj tohoto bohatství, pak může uvažovat o jeho vhodném investování. V tomto stádiu rozhodování zvažuje investiční kritéria, tržní kurzy cenných papírů a stav, ve kterém se trh nachází. Sleduje tedy výnos, riziko a likviditu jednotlivých investičních instrumentů.

Výnos, v ideálním případě maximální výnos v optimálním vztahu k riziku a likviditě, je motiv pro investování a ocenění realizace nákupu a prodeje investičního instrumentu. [10]

Ve většině investičních situací není výnos garantován, investor se v těchto případech rozhoduje na základě očekávaného výnosu (je investorem anticipované zhodnocení v budoucnu), který však nemusí být uskutečněn, nebo historického výnosu (byl dosažen v minulém období nebo mohl být dosažen), který také není zaručen. Existuje mnoho metod jak měřit hodnotu výnosu u jednotlivých investičních instrumentů, jsou však často chybně aplikovány. [10]

Výnos je tvořen dvěma částmi, jedním z nich je důchod. Důchod je pravidelná výplata úroků nebo dividend u některých investičních instrumentů (u dividend se u nás preferují roční výplaty, na trzích v USA zpravidla čtvrtletní, u úroků z dluhopisů jsou to výplaty roční nebo pololetní). [10]

Druhou částí je kapitálový zisk (popřípadě ztráta), který je významný pro řadu investorů, získání důchodu je pro investory často druhořadým motivem. O kapitálový zisk jde v případě, že prodejní cena je vyšší než kupní cena daného instrumentu. Naopak když je kupní cena vyšší než prodejní, jedná se o kapitálovou ztrátu. [10]

Obě tyto části můžeme zapsat do rovnice: [10]

$$\text{CELKOVÝ VÝNOS} = \text{DŮCHOD} + \text{KAPITÁLOVÝ ZISK (KAPITÁLOVÁ ZTRÁTA)}$$

Riziko je nevyhnutelnou součástí veškeré činnosti. Na kapitálových trzích existuje finanční riziko a riziko investování. Finanční riziko je všeobecně vymezeno jako případná finanční ztráta subjektu (není to již existující realizovaná či nerealizovaná finanční ztráta), je to ztráta v budoucnosti pocházející z daného finančního prostředku. [4]

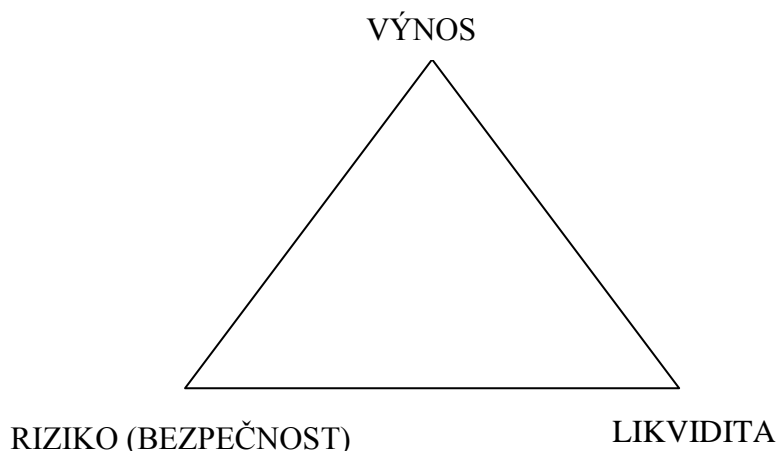
Riziko investování je vymezeno jako nebezpečí, které hrozí investorovi v podobě nedosaženého očekávaného výnosu. Investiční instrumenty jsou rizikové, protože nelze zaručit budoucí finanční toky z těchto investic. [10]

Toto riziko je dáno úrovní nejistoty spojeným s předpokládaným výnosem. Místo pojmu riziko se může používat pojem bezpečí. [7]

Likviditu chápeme jako schopnost investice přeměnit se zpět na finanční prostředky. Měří se jako hodnota transakčních nákladů, které musí investor vynaložit, aby získal volné finanční prostředky. Transakční náklady investičních instrumentů se pohybují v rozmezí 5 – 25 % z investice, vysoké transakční náklady mají zpravidla nově vznikající trhy jako je i český finanční trh, naopak vysoce likvidní trhy s nízkými transakčními náklady jsou zpravidla devizové trhy, trhy vládních dluhopisů nebo trhy ve vyspělých ekonomikách jako je Velká Británie, USA, Japonsko atd.. [7], [10]

Stupeň likvidity snižuje nebo naopak zvyšuje tržní cenu investičního instrumentu. U méně likvidního trhu investor očekává vyšší výnosové procento, protože musí vynaložit vyšší transakční výdaje. [10]

Na legálně fungujících kapitálových trzích neexistuje ideální pozice mezi faktory rizikovosti (bezpečnosti), výnosovosti a likvidity, tedy pozice největší výnos, nejmenší riziko a nejpříznivější likvidita. Investor se musí rozhodnout, který faktor je pro něj směrodatný, musí si vybrat určitý cíl z „magického trojúhelníku“ investování a k tomuto aspektu přizpůsobit svoje chování na kapitálovém trhu a tento faktor preferovat. Musí tedy optimalizovat vztah mezi těmito třemi aspekty. Toto chování je označováno jako „zlaté pravidlo investování“. [7], [10]

Obr. 1 – Magický trojúhelník

✚ Kapitalizace

Kapitalizace se vyjadřuje u jednotlivých emisí cenných papírů a také se počítá pro celý trh. Znázorňuje ocenění emise cenného papíru a vystihuje tím i kapitálovou sílu trhu. Kapitalizace se denně mění a vyjadřuje se na aktuální den, pak měsíčně a ročně. [2]

✚ Volatilita

Volatilita znázorňuje kolísavost kurzu cenného papíru, výši a frekvenci změn hodnoty tohoto instrumentu. Sleduje se také volatilita celého kapitálového trhu pomocí indexů (např. PX je oficiální index Burzy cenných papírů Praha). Index dává informaci o stavu a vývoji trhu v aktuální den a to buď ve srovnání s předchozím dnem, dnem před týdnem, dnem před měsícem a dnem před rokem. Index se počítá podílem těchto dvou údajů. [2]

1.3 ČLENĚNÍ KAPITÁLOVÉHO TRHU

Kapitálový trh je často označován jako **trh cenných papírů**. Výhodou cenných papírů jako nástroje kapitálového trhu je to, že jejich vydáváním může emitent získat volné peněžní prostředky a jejich nakupováním a prodáváním se dá získat výdělek. [3]

Kapitálové trhy můžeme členit podle nejrůznějších charakteristik, mezi nejdůležitější patří podle obchodovaných instrumentů, nebo podle toho, zda jde o původní emisi cenných papírů nebo se obchoduje s již dříve vydanými cennými papíry, v tomto případě rozlišujeme primární a sekundární trh.

Primární trh, kde emitent cenného papíru umísťuje na tento trh právo, které je s cenným papírem spojeno, na tento trh se tedy umísťují cenné papíry, které jsou vydávány a nabízeny poprvé. Primární trh není zdaleka tak výkonný jako sekundární trh, ale je to základní důvod existence celého trhu s cennými papíry. [3], [6], [7]

Je rozhodující složkou celého systému trhu s cennými papíry, která má investičních charakter. [7]

Sekundární trh prezentuje všeobecně nejznámější součást trhu, která má spekulativní charakter. Na tento trh vstupuje investor v roli prodávajícího i kupujícího, nákup cenného papíru pro tohoto investora neznamena přestávku do doby splatnosti dluhopisu nebo rozdělování dividend u akcií, naopak, je to čas, který investor může využít pro obchodování s tímto cenným papírem. Dochází k opětovné distribuci volných peněžních prostředků mezi různé vlastníky. [6], [7]

Obchody na sekundárním trhu jsou uskutečňovány zpravidla dvojím způsobem, a to pomocí **burzovních trhů cenných papírů**, které jsou organizovanou formou obchodu s cennými papíry, která se řídí burzovními zákony a pravidly, obchoduje se zde pouze

s vybranými kvalitními instrumenty a pomocí **mimoburzovního trhu**, který je na rozdíl od burz méně regulovaný (přístup na trh je volnější) a obchody se provádějí přímo mezi bankami, investičními firmami nebo dalšími finančními zprostředkovateli. [6], [7]

Tyto burzovní a mimoburzovní trhy můžeme také označit jako **regulované trhy**, jako **neregulované trhy** se označují ty trhy, na kterých se uskutečňují obchody s cennými papíry přímo mezi kupujícím a prodávajícím, jsou nazýváni také jako obchody přes přepážku (OTC = over the counter). [2]

Podle druhu obchodovaných instrumentů dělíme trhy na:

- ✚ **akciové** – na nichž se obchoduje s různými druhy akcií,
- ✚ **dluhopisové** – obchoduje se zde s bankovními, firemními a vládními dluhopisy,
- ✚ **finančních derivátů** – předmětem transakce jsou opční, financial futures a swapové obchody. [6]

Podle teritoriálního umístění dělíme trhy cenných papírů na:

- ✚ **národní trhy** – obchoduje se zde s instrumenty tuzemských emitentů v národní měně a podle pravidel určovaných zemí, kde se trh nachází,
- ✚ **zahraniční trhy** – cenné papíry zde umísťují i zahraniční emitenti, cenné papíry jsou denominovány v měně země, ve které jsou obchody realizovány,
- ✚ **eurotrhy** – obchoduje se zde s nástroji, které jsou denominovány v euroměnách bez ohledu na měnu země, ve které se obchodují. [6], [7]

Principy eurotrhů fungují i na jiných kontinentech než je Evropa, v Asii, Americe, kde jsou označovány jako světové trhy. [2]

Lze říci, že postupem času vlivem globalizace a vývoje informačních technologií bude docházet k transformaci na eurotrhy a národní trhy budou zanikat. [7]

Podle formy vztahu mezi uzavřením obchodu a jeho faktickou realizací dělíme trhy cenných papírů na promptní (spotové) a termínové.

Promptní trhy realizují obchod s cennými papíry ihned, jakmile jsou vyřízeny nezbytné operace související s touto obchodní transakcí. Tyto operace však mohou trvat i několik dní podle rychlosti jednotlivých trhů, počet dnů od sjednání obchodu do jeho

vypořádání můžeme vyjádřit vztahem $T + X$. V případě, že rovnice má podobu $T + 0$ znamená to, že realizace obchodu je provedena v reálném čase. [7]

Termínové trhy jsou stanoveny pro obchodování s kontrakty na dodání instrumentů v budoucnosti. Existuje zde časové odlišení dnu uzavření obchodu a dnu dodání cenných papírů a tím i prostor pro odhadnutí budoucího vývoje kurzu a na základě tohoto odhadu může investor spekulovat o vzrůstu či poklesu kursů, realizovat zajišťovací nákupy či prodej cenných papírů. [7]

Obchody na termínových trzích lze rozdělit na fixní a podmíněné. U **fixních** obchodů je prodávající povinen dodat cenné papíry a kupující je povinen tyto cenné papíry převzít a zaplatit a to ke dni plnění (forward, futures). U **podmíněných** obchodů si oba účastníci mohou navíc koupit možnost kdykoli od obchodu ustoupit a tím eliminovat možnou vysokou ztrátu (opce). [7]

1.4 DOHLED NAD KAPITÁLOVÝM TRHEM

Dohled nad kapitálovým trhem upravuje zákon č. 57/2006 Sb. o dohledu v oblasti kapitálového trhu a o změně a doplnění dalších zákonů. Zákon uvádí, že tento dohled vykonává Česká národní banka, vymezuje působnost a pravomoci tohoto subjektu v oblasti kapitálových trhů. Česká národní banka přispívá na základě zákona k ochraně investorů (zejména tím, že kontroluje plnění informačních povinností účastníků kapitálového trhu) a rozvoji kapitálového trhu a tím posiluje důvěru těchto investorů. [12]

1.4.1 DOHLED NAD BURZOU

Dohled nad činností burz vykonává Česká národní banka, respektive její pověřený zaměstnanec, který nesmí být členem burzovní komory nebo dozorčí rady burzy.

Česká národní banka je také oprávněna udělovat povolení k činnosti burzy a to na základě řady požadavků, které musí burza splnit (např. základní kapitál 100 mil. Kč s průhledným a nezávadným původem). [12]

Česká národní banka kontroluje burzovní obchody z hlediska dodržování právních předpisů a burzovních pravidel, účastní se zasedání burzovní komory a burzovního výboru, může vyžadovat informace od orgánů burzy o burzovních obchodech a to na základě zákona č. 256/2004 Sb. o podnikání na kapitálovém trhu. [12]

1.4.2 PRÁVNICKÉ OSOBY PODLÉHAJÍCÍ DOHLEDU

Osoby, nad kterými banka vykonává dohled, jsou například: burza, emitent cenného papíru, organizátor mimoburzovního trhu, centrální depozitář, osoba, která veřejně nabízí

cenné papíry, osoba, která žádá o přijetí cenného papíru k obchodování na oficiálním trhu, provozovatel tiskárny, která má povolení k tisku kótovaných listinných cenných papírů aj.. [12]

1.5 SUBJEKTY KAPITÁLOVÝCH TRHŮ

Na kapitálovém trhu působí celá řada subjektů, která poskytuje investiční služby pro své klienty, a dalších účastníků trhu na základě povolení od České národní banky.

Investiční služby jsou uvedeny v zákoně č. 256/2004 Sbírky jako:

- + přijímání a předávání pokynů týkajících se investičních nástrojů,
- + provádění pokynů týkajících se investičních nástrojů na účet jiné osoby,
- + obchodování s investičními nástroji na vlastní účet,
- + obhospodařování majetku zákazníka na základě smlouvy se zákazníkem, je-li součástí majetku investiční nástroj,
- + upisování nebo umíst'ování emisí investičních nástrojů. [12]

Tyto služby zákon označuje jako hlavní činnosti, dále uvádí další doplňkové služby, kterými jsou např. poradenská činnost, poskytování půjček nebo úvěrů s cílem umožnit obchodování na kapitálovém trhu, pronájem bezpečnostních schránek a další. [12]

Investičními nástroji se rozumí **investiční cenné papíry** ve formě akcií, dluhopisů a ostatních cenných papírů, **cenné papíry kolektivního investování, nástroje peněžního trhu**, které mají splatnost do jednoho roku, např. státní pokladniční poukázky a **deriváty**, např. opce, futures, forward a swapy. [2], [12]

Subjekty kapitálového trhu tvoří strukturu s prvky a vazbami mezi nimi, nejdůležitějšími prvky této struktury jsou:

- + Emitenti cenných papírů
  - právnické osoby emitující cenné papíry za účelem získat volné finanční prostředky pro financování svých aktivit,
  - emitentem může být stát zastoupený Ministerstvem financí, obec, peněžní instituce a podnik,
  - emitent je povinen vydat prospekt cenného papíru, který obsahuje údaje o emitentovi a vydaném cenném papíru a který je schválen Českou národní bankou,
- + Investoři

- působí na kapitálovém trhu buď jako individuální investoři, což jsou fyzické osoby, podniky a obce, kteří investují své vlastní peníze, nebo jako profesionální investoři, což jsou investiční společnosti, banky, pojišťovny, investiční fondy, obchodníci s cennými papíry a penzijní fondy, kteří investují cizí svěřené peníze,
- Investiční společnost je instituce kolektivního investování, která peněžní prostředky shromažďuje do podílového fondu a vydává podílové listy,
- Investiční fond je to samostatná právnická osoba, která peněžní prostředky shromažďuje do investičního fondu a upisuje akcie, akcionáři těchto fondů mají práva jako ostatní akcionáři stanovená obchodním zákoníkem. [2], [13]

Kolektivní investování je podle zákona č. 189/2004 Sb. podnikání, jehož předmětem je shromažďování finančních prostředků od veřejnosti za účelem jejich společného investování. [12]

Depozitář

- orgán, který provádí kontrolu hospodaření institucí kolektivního investování a to tím, že eviduje majetek fondu,
- je to pouze banka nebo pobočka zahraniční banky se sídlem na území České republiky, která vykonává svou činnost na základě smlouvy s konkrétní institucí kolektivního investování přes běžný účet, který má u něj instituce zřízen, [2], [12]

Obchodník s cennými papíry

- právnická osoba poskytující investiční služby na základě povolení České národní banky,
- povolení banka poskytuje pouze právnické osobě ve formě akciové společnosti se sídlem na území České republiky, která má dostatečný a průhledný základní kapitál,
- minimální výše základního kapitálu je podle výkonu činnosti buď 120 000 eur, nebo 750 000 eur,
- obchodníky s cennými papíry mohou být **banky**, které obchodují na účet klienta i na svůj účet, **brokeři**, kteří jednájí účet klienta pod svým jménem a **dealeři**, kteří obchodují na svůj účet,
- obchodník s cennými papíry musí klienta pravdivě a srozumitelně informovat o každé skutečnosti, týkající se poskytování investičních služeb, je povinen jednat s ním spravedlivě, v jeho nejlepší zájmu, a plnit jeho pokyny,

- obchodník s cennými papíry vykonává svou činnost prostřednictvím **makléře**, což je fyzická osoba, která má povolení od České národní banky k činnosti makléře na základě úspěšně složených makléřských zkoušek,
- makléř může být zaměstnán pouze u jednoho obchodníka s cennými papíry, [2], [12], [13]

Burza

- regulovaný a organizovaný trh, jehož činnost je přesně vymezena zákony, burzovními předpisy a pravidly,
- právnická osoba, jejíž předmět podnikání je soustředování nabídky a poptávky po cenných papírech na jedno místo v určený čas a umožňování jejich koupě a prodeje,
- musí získat licenci od České národní banky, [2], [13]

Investiční zprostředkovatel

- působí na kapitálovém trhu jako poradce, svým klientům doporučuje investiční obchody a předává jejich pokyny pouze obchodníkovi s cennými papíry, institucím kolektivního investování a bance,
- investiční zprostředkovatel nepřijímá peněžní prostředky od klientů nebo jejich investiční nástroje, [2], [12]

Centrální depozitář cenných papírů

- vede jednotný registr emitentů, investorů a emitovaných cenných papírů a provozuje vypořádací systém,
- centrální depozitář využívají banky, obchodníci s cennými papíry, instituce kolektivního investování, organizátoři regulovaných trhů, stát, Česká národní banka a další instituce. [2]

2 VÝVOJ KAPITÁLOVÝCH TRHŮ

2.1 VE SVĚTĚ

První zmínky o setkávání obchodníků podobné burze pocházejí již ze středověku z Itálie (Benátky, Florencie, Janov) a Belgie, kdy se obchodníci obvykle setkávali u příležitosti konání tradičních trhů. Nelze přesně vysledovat, kdy se tradiční trhy změnilly na skutečnou burzu, tak jak ji známe dnes. [7], [11]

Ale první oficiální burza vznikla v belgických Bruggách roku 1409, kde se obchodníci scházeli před domem a v domě ctihodné rodiny bankéře Van der Buerse (Burse), odkud pochází i název pro toto místo. Obchodníci měli zájem o uzavírání obchodů se zbožím, na jejichž základě vzniklo uzavírání půjček, kdy hlavním instrumentem byly směnky a ke směně mincí v jedné měně za jinou měnu apod. [7], [11]

S rozvojem námořních cest do Indie vzrostl význam Antverp, kde roku 1460 vzniká **první burzovní budova** pro obchod s komoditami. Původní setkávání obchodníků a bankéřů se totiž odehrávala pod širým nebem jako např. v Londýnské kavárně. První burzu zde založil v roce 1565 obchodník a diplomat Thomas Gresham, který se nechal inspirovat burzou v Antverpách. Královská burza (The Royal Exchange) byla pojmenována v roce 1570, dvakrát byla budova zničena požárem a znovu postavena, ale již roku 1823 byla pro nedostatek místa obchodníky opuštěna a burzovní obchody se přesunuly do budovy The Stock Exchange v Londýně [5], [6], [7]

Prvotní formy burz nebyly formálně organizovány a obchodníci nebyli schopni posoudit, do jaké míry jsou jejich partneři solventní a ani stát nezasahoval přímo do činnosti burz a burzovních spolků, panovníci pouze potvrzovali jejich aktivitu. [7]

Přenesení obchodů do budov znamenalo vyšší organizaci činností obchodníků a to ve formě zmenšení okruhu obchodníků, kteří měli do budov přístup a zavedení poplatků (příspěvky na činnost burzovních spolků), které platili členové. Rovněž se začaly zaznamenávat kurzy akcií a stanovovaly se podmínky obchodování. [7]

V 15. a 16. století se kapitálový trh značně rozrostl a to díky **zámořským plavbám**, které financovali zejména panovníci. Významnou úlohu začali hrát zejména směnky a dlužní úpisy od panovníků, z nichž se postupem času vyvinuly obligace. V této době začal také obchod s akciemi, protože vznikali první akciové společnosti s účelem zafinancovat cenově nákladné plavby do Indie a jiných zemí. [7]

Komunikace mezi obchodníky a burzami na celém světě byla závislá na písemné korespondenci doručované posly. Dalším mezníkem pro vývoj kapitálových trhů byl **vynález telegrafu** v roce 1837. [7], [18]

Klasická podoba kapitálových trhů, jak ji známe dnes, se začala definitivně formovat v 19. století, kdy s výjimkou krizí běžela vcelku uspokojivě. Fungovala volná konkurence a měnový standard zlaté mince. Tento příznivý vývoj byl přerušen **1. světovou válkou**, která národní i mezinárodní kapitálový trh zcela rozvrátila a vyvolala obrovské poruchy. Měnový standard zlaté mince padl, ve válčících státech inflace dosáhla obrovských rozměrů, což vyvolalo spolu se znehodnocením měny měnový chaos. Činnosti burz cenných papírů byly narušeny, zadlužení válčících států několikanásobně vzrostlo. Půjčky pocházely zejména z vnitřních zdrojů, ale i z jiných států zejména USA, jak v podobě hotovostní, tak i v podobě zboží a válečného materiálu. V takto zničeném hospodářství bylo obtížné zajistit po válce obnovení kapitálových trhů a celého burzovního systému. Všechny země Evropy se snažila stabilizovat hodnotu měny, navrátit zlatý standard a obnovit volný trh se zlatem a volný pohyb kapitálu mezi zeměmi. [7]

Spojené státy, které disponovaly značným množstvím volného kapitálu, se pro mnohé státy staly finanční pomocí. Velká Británie i Německo usilovaly o přilákání amerických investorů pomocí vyšších úrokových sazeb. New York, kde burza vznikla v roce 1790, se tedy stává hlavním finančním centrem světa a odsouvá tak Londýn na druhé místo. [6], [7]

Další ránou pro kapitálový trh byl burzovní **krach na Newyorské burze** v roce 1929 z níž se finanční systém až do vypuknutí 2. světové války již nevzpamatoval. Během několika dnů propadly některé akcie až o 85% ze své hodnoty. Investoři utrpěli nevyčíslitelné ztráty a nejhorší důsledek krize znamenal ztrátu důvěry lidí ve fungování kapitálového trhu. [7]

Další světová válka kapitálový trh opět značně ovlivnila, stejně jako první i druhá měla za úkol získávat zdroje pro financování potřeb války. Z vnitřních zdrojů byly využívány krátkodobé a dlouhodobé půjčky od bank a nefinančních institucí a z vnějších zdrojů půjčky od jiných států, zejména USA a Švýcarska. Kapitálové trhy ve válečných zemích buď vůbec nefungovaly, nebo fungovaly jen v omezené míře, na rozdíl od kapitálového trhu v USA. [7]

V období **po 2. světové válce** byla snaha států směřována k obnově, začalo se obchodovat s dluhopisy dlouhodobých půjček a postupně se v 50. letech 20. století znovuzahájilo obchodování s akciemi. S výjimkou burz zemí pod sovětským vlivem obnovily svou činnost ostatní evropské burzy. Země se v oblasti kapitálových trhů musely potýkat s destabilizací celého peněžního systému, znehodnocení měn a s obrovskou mírou inflace. Hlavní problémy burz spočívaly v zaniknutí některých podniků, s jejichž akciemi se na

burzách před válkou obchodovalo, ve zvýšení rizika obchodování a s nedostatkem finančních zdrojů u investorů v případě nové emise akcií. Několik let trvalo, než se kapitálový trh vzpamatoval z následků obou světových válek a než vzrostla důvěra emitentů a investorů ve stabilní fungování burz. [7]

Od 50. let 20. století se začal formovat tzv. **Eurotrh**, který v kapitálové sféře představoval banky, které pro své klienty hledající kapitál, emitovali střednědobé a dlouhodobé obligace v euroměnách. Eurotrh vznikl jako nová kategorie mezinárodního trhu, který se od toho klasického, kde na národní trh vstupují zahraniční investoři, liší tím, že nepodléhá kontrole národních orgánů. Jednalo se o neregulovaný trh, cenné papíry obchodované na tomto trhu se emitují jedině na majitele a to výhradně kvůli anonymitě subjektů kapitálového trhu. [7]

Spojené státy se také v průběhu 50. let 20. století rozvíjejí a to zejména v oblasti investičních společností a investičních fondů, kde vzrostl objem investic soukromých investorů do těchto oblastí. Američtí investoři rovněž obchodovali s akciemi evropského trhu a japonského trhu, což se snažila vláda omezit prostřednictvím daní k vyrovnaní úroků a tím zamezit úniku kapitálu z USA, což se jim do značné míry povedlo. [7]

Další významnou změnou pro kapitálový trh bylo propojení trhů pomocí **počítačové techniky** v polovině 80. let 20. století, kdy tři největší burzy světa (Londýn, New York a Tokio) na sebe časově navazovaly, obchodování s cennými papíry mohlo tedy probíhat 24 hodin denně bez přerušení. Zvýšila se tím i vzájemná závislost těchto světových center. Tento slibně rozjetý mechanismus zasáhla další **krize** a to v říjnu roku 1987, která byla zároveň i impulsem k provedení řady změn. Jako první došlo k propadu indexu na Newyorské burze a to během několika hodin, v Londýně propadl index během tří dnů o jednu třetinu, v Hong Kongu o jednu polovinu během dvou dnů, jenom Tokio nebylo výrazněji zasaženo. Rozsah krize naštěstí nebyl tak celosvětový, jako tomu bylo v roce 1929. Změny ve formě reformy finančního systému provedl nejdříve New York a poté Londýn, kde byla tato rozsáhlá reforma pojmenována Big Bang (= velký třesk). Pomocí reformy mohl Londýn lépe držet tempo se svými partnery a zároveň zajistit lepší ochranu investorů. Japonský kapitálový trh zůstal v podstatě nezměněn. [7]

V roce 1973 prošla Londýnská burza velkou změnou, která spočívala ve spojení regionálních burz. Vznikla centrální burza s názvem The Stock Exchange. Toto spojení proběhlo i v dalších zemích (Francie, Německo) a znamenalo zvýšení objemu obchodu a zlepšení konkurenceschopnosti nově vzniklých burz. [7]

Vstupem počítačových technologií do fungování burz mělo řadu výhod, z nichž největší je nesporně rychlost prováděných transakcí, ale zároveň zde neustále existují obavy. Při selhání počítačů dochází v řadě případů k obrovským ztrátám a výpadek techniky patří dodnes mezi největší obávané poruchy ve finanční sféře. Mnohé burzy zcela přecházely na aplikaci počítačové techniky jen obtížně, dlouhou dobu houževnatě udržovaly manuální zpracování některých agend, mezi nejvýznamnější průkopníky technologií v 90. letech 20. století patřila Pařížská burza. Některé burzy udržovaly tzv. paralelní systém, kdy údaje zpracovávaly jak počítačově, tak manuálně a to z obav ze selhání systémů. [7]

Díky vstupu technologií do finančního světa mohly vzniknout **dematerializované cenné papíry** (= cenné papíry vedené v počítači), které výrazně omezili užívání listinných cenných papírů. [7]

První polovina 90. let 20. století znamenala pro řadu rozvojových zemí postoupení vývoje tržní ekonomiky do takové míry, že začaly vnímat nutnost vybudování **vlastních národních burz**. Zároveň v postkomunistických zemích znamenal přechod od centrálně plánované ekonomiky k tržní rovněž potřebu vytvoření vlastních burz. Nové burzy vznikly v Praze, Bratislavě, Varšavě, Budapešti, Bukurešti, Sofii, Bělehradu, Záhřebu, Lublani a i v dalších pobaltských státech. Tyto nově vzniklé burzy již automaticky používají nejnovější technologie a obchodují elektronicky. [7]

Dalším důležitým mezníkem ve vývoji kapitálových trhů bylo zavedení **společné měny euro**. Dosavadní vůdčí postavení amerického dolaru měla nahradit jednotná společná měna pro evropské státy. Již v 80. letech 20. století se začal formovat Evropský měnový systém, ale až 1. ledna 1999 vznikla Evropská měnová unie skládající se z 11 členských zemí. Zpočátku měna platila jen pro bezhotovostní styk, ale už od února roku 2002 byly staženy národní bankovky a mince členských států z oběhu a začala plně fungovat společná měna euro. Členství v měnové unii je podmíněno tzv. konvergenčními kritérii, která jsou obtížně plnitelná. Zavedení eura má příznivý vliv na obchodování na burzách, kde se především snížili transakční náklady, došlo k rozšíření investičních příležitostí a k propojení dosud samostatně organizovaných národních trhů. [6]

Poslední krize začala naplno v roce 2007 v USA, odkad' se v plné míře přesunula do Evropy a zbytku světa. Nízké úrokové sazby v hypoteční oblasti vyvolaly přílišný zájem investorů. Banky již delší dobu poskytovaly hypotéky méně bonitním klientům. Produkty, které byly namíchaný z hypotečních úvěrů, se zdály být investorům zajímavými. Největší problém nastal v okamžiku, kdy klienti nebyli schopni splácet, a bankám scházela potřebná likvidita, tímto se plynule změnila hypoteční krize v kreditní krizi. Společným znakem všech

krizí je panika a ta nastala, když některé banky a hypotéční ústavy zkrachovaly. Některým ústavům pomohl stát, ale mnohé státy tato krize položila na hospodářské dno. Nejdříve byl zasažen Island, odneslo to i Lotyšsko, Maďarsko a v současné době vyhlásilo státní bankrot i Řecko. Odborníci často obviňují americkou centrální banku z politiky nízkých úrokových sazeb, vysvětlení může být i v tom, že krize prostě patří do vývoje kapitálových trhů a v určitých intervalech se opakují, záleží na každé zemi a celém systému jak je na tuto krizi připraven. Mnoho krizí, které už kapitálový trh prodělal, mají obdobný scénář. Zpočátku se nějakým způsobem změnila hospodářská situace, impulsem může být i mnoho věcí najednou nebo jenom jedna, např. nové technologie, prudké změny v inflačním vývoji, nedostatek likvidity, válka a mnoho dalších, které jsou doprovázeny panikou, strachem a euforií. Růstová fáze může trvat několik měsíců nebo několik let. V okamžiku, kdy se trh dostane na vrchol, tj. když už nemůže dále růst, propadne se až na dno. [14], [27]

Světová ekonomika se z hospodářské krize ještě nevzpamatovala, předpovědi jsou však optimistické. Za předstihový indikátor zlepšení hospodářské situace je považován akciový trh, který vykazuje růst 6 – 9 měsíců předtím, že se začne vzpamatovat ekonomika. Česká ekonomika se má začít vzpamatovat 6 měsíců po německé. [14]

2.2 V ČESKÉ REPUBLICCE

Snahy o vybudování burzy sahají do doby Marie Terezie, ale teprve roku 1871 vzniká Pražská burza, která v rámci Rakouska-Uherska neměla velký význam. Zpočátku se zde obchodovalo jak s cennými papíry, tak s komoditami. V oblasti obchodování s cukrem se stala významným trhem pro celé Rakousko-Uhersko. Na období 1. světové války byla uzavřena a její činnost byla obnovena roku 1919, kdy se burza dočkala největšího rozmachu a překonala významem dokonce i vídeňskou burzu. Krize a příchod 2. světové války znamenal pro burzu uzavření na dlouhých 58 let. Po odchodu komunismu burza začala dne 6. 4. 1993 se 7 emisemi cenných papírů opět fungovat. Její oficiální vznik je datován dnem 24. 11. 1992 a tuto novou obchodní společnost Burza cenných papírů Praha, a. s. vytvořilo 8 bankovních ústavů. Dnes obchoduje se 14 tuzemskými i zahraničními tituly cenných papírů. V roce 2004 se stala členem Federace evropských burz a zároveň se dostala do prestižního seznamu neamerických burz bezpečných pro investory. V současnosti je majoritním akcionářem této společnosti Wiener Börse AG. [3], [6], [11], [17]

Od 24. 4. 1993 u nás fungoval i mimoburzovní trh s názvem RM-System, který se dne 1. 12. 2008 změnil na burzu. V současnosti u nás fungují dvě regulované burzy. [25]

2.3 VÝZNAMNÉ SVĚTOVÉ BURZY

2.3.1 NEW YORK STOCK EXCHANGE (NYSE)

Nejvýznamnější burza na světě vznikla roku 1792 podpisem tzv. Buttonwoodské dohody, v níž se 24 brokerů z Wall streetu zavázalo pravidelně se scházet a směřovat mezi sebou cenné papíry. Původní název burzy **New York Stock and Exchange Board** byl roku 1863 změněn na dnešní název. Prvními akciovými instrumenty obchodovanými na burze byly akcie bank a pojišťoven (např. Bank of New York) a městské dluhopisy, obchody zde probíhaly formou **veřejného křiku**. V roce 1868 se burzovní členství stalo vlastnickým právem s možností prodeje. Až v roce 1943 bylo obchodování na burze povoleno i ženám. [6], [23]

V současnosti je na burze registrováno okolo **2800 společností** a denně se průměrně odehraje **2 miliony** transakcí s cennými papíry. Burza má formu akciové společnosti a funguje formou aukce, kdy se všechny obchody odehrávají na jednom místě nazývaném burzovní parket. Odvětví cenných papírů je v USA velice přísně kontrolováno a regulováno, proto jsou americké trhy velmi slibné i pro evropské a asijské investory a burza je nejrychleji se rozvíjející na světě. [6], [23]

Počet členů burzy je omezen na **1 366**, kdy tradiční označení pro právo obchodovat na burze znamená vlastnit „sedadlo“. „Sedadlo“ a současně členství je možné získat od stávajícího člena burzy koupí nebo pronájmem. [6], [23]

Obchodování na NYSE se odehrává každý všední den od 9 : 30 do 16 : 00 formou prezenční burzy, na které se používá systém řízený cenou. Obchody se odehrávají v jednotlivých **sálech**, kde jsou na parketu burzy vyznačena **obchodní místa**. Obchodní místa se dále dělí na několik **sekcí**, v nichž se obchoduje s určitým množstvím zaznamenaných akcií. Nad obchodováním každého akciového titulu dohlíží **burzovní specialista**, s nímž vyjednávají větší obchody **makléři** a to stále formou veřejného křiku. [6], [23]

Obchodování na této burze má mnoho forem, obvyklý způsob ale probíhá nejdříve tím, že klient pošle příkaz na koupi nebo prodej svojí brokerské firmě, která ho telefonicky nebo pomocí elektronických systémů předá svému pracovníkovi ve „stánku“ na burze. Ten ho předá na parket brokerovi, který se s příkazem odebere do příslušného obchodního místa, kde se obchoduje s vybraným titulem a příkaz uskuteční na základě aukce. [6]

Vypořádání obchodů se koná až třetí den po uzavření transakce (T+3). [6]

Na burze jsou obchodovány největší světové akciové společnosti jako např. General Electric, Exxon, Citigroup, McDonald's, Gillette, Coca Cola a další. Reprezentativním indexem NYSE je **Dow Jones Industrial Average** sází 30 společností. [6], [23]

Druhou nejvýznamnější americkou burzou je American Stock Exchange (AMEX), která má sídlo rovněž v New Yorku. [11]

2.3.2 NASDAQ

NASDAQ je největší americký mimoburzovní trh na světě a zároveň jediný plně elektronický trh s akciemi, který byl založen v roce 1971 poté, co obchodníci neformálně obchodovali přes telefon. Trh byl v tomto roce formalizován a vybaven počítačem. Systém nemá žádný burzovní parket a ani žádné centrální pracoviště, jenom velkou obrazovku na náměstí Times Square. Má tedy podobu **elektronického obchodního systému řízeného cenami**. [6], [23]

Předmětem obchodů na tomto trhu jsou státní a podnikové dluhopisy a akcie společností, které neobchodují na burzách, převážně menších společností a zahraničních firem. Objem mimoburzovního trhu lze velmi těžko odhadnout, obchoduje zde přibližně 4 000 společností se zhruba 30 000 tituly akcií. [6], [23]

Účastníkem mimoburzovního trhu se může stát kdokoli po splnění základních kritérií (např. minimální výše základního kapitálu, tržeb, zisku, minimální počet vydaných akcií, minimální počet akcionářů), počet obchodníků na trhu není omezen. [23]

2.3.3 LONDON STOCK EXCHANGE (LSE)

Londýnská burza byla založena již v 17. století a od té doby prošla několika změnami, zejména změny názvu a sídla burzy, což je lépe popsáno v kapitole Vývoj kapitálových trhů ve světě. [7]

Největší rozvoj zažilo anglické burzovníctví v druhé polovině 19. století, kdy vzniklo dvacet regionálních burz a v roce 1965 vytvořili **federaci burz** (Federation of Stock Exchanges). V roce 1973 se sedm největších burz ve Velké Británii, Severním Irsku a Irské republice spojilo v jednu burzu (International Stock Exchange). Na konci 20. století ukončily regionální burzy svoji činnost a zůstala pouze jedna největší burza Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku a jedna nezávislá burza v Dublinu v Irské republice. Z některých regionálních burz se vytvořili reprezentanti londýnské burzy ve velkých městech jako je Glasgow, Birmingham, Manchester, Belfast a Leeds. [6]

V současnosti je zde registrováno 2 800 společností z celého světa. Obchody na londýnské burze jsou uskutečňovány v šesti segmentech:

- **hlavní trh**, který je stanoven pro největší mezinárodní společnosti,
- **AIM**, který je stanoven pro rychle rostoucí mezinárodní společnosti,
- **techMark**, který je vhodný pro technologicky orientované společnosti,
- **techMark** mediscience, který je určen pro farmaceutické společnosti,
- **landMark**, který je určen pro regionální firmy,
- **extraMark**, kde se obchoduje s podílovými listy. [23]

Na londýnské burze se také obchoduje s akciami České spořitelny, Českých radiokomunikací a Českého telecomu. Reprezentantem je index FT-SE 100, který zahrnuje společnosti jako je Hilton Group, Reuters, Marks and Spencer, British Airways a další významné společnosti. [23]

2.3.4 TOKYO STOCK EXCHANGE

Vznikla roku 1878, během 2. Světové války byly všechny japonské burzy sloučeny do jedné instituce a roku 1947 byla tato instituce zrušena. Současná podoba tokijské burzy začala fungovat v roce 1949 a v roce 1986 byla otevřena i zahraničním investičním firmám. Tokijská burza je rozčleněna do čtyř segmentů:

- první,
- druhý,
- zahraniční,
- Mothers – segment rizikového kapitálu. [6], [23]

Na burze nejsou členy fyzické osoby jako je to u ostatní burz, ale přímo investiční společnosti (securities companies) zabývající se obchody s cennými papíry. [6]

Do roku 1999 se pro obchodování s akciami na této burze používal klasický burzovní parket, dnes ale probíhají všechny obchodní transakce elektronicky. [23]

Na burze fungují dva druhy členů:

- řádní členové – investiční společnosti realizující nákup a prodej cenných papírů na svůj nebo cizí účet,
- zprostředkovatelé – prostředníci mezi řádnými členy a veřejností, realizují příkazy. [6]

Reprezentantem trhu je index TOPIX a burza má 113 řádných členů. [23]

I japonský trh má mimoburzovní organizaci, která funguje na stejném principu jako ta americká a realizuje obchody prostřednictvím počítačového systému JASDAQ. [6]

V Japonsku existují další čtyři burzy cenných papírů, na které zbývá jen 20% trhu s cennými papíry, a to v Osace, Nagoye, Kyotu a Sapporu. [6]

2.3.5 FRANKFURTER WERTPAPIERBÖRSE (FWB)

Nejdůležitější burza cenných papírů v Německu vznikla v roce 1585 ve Frankfurtu nad Mohanem. Burza je součástí skupiny Deutsche Börse AG, která sdružuje převážně evropské burzy. [23]

V současnosti je používán jak prezenční obchodní systém, tak i ten elektronický, který se nazývá XENTRA. Členy burzy jsou banky a obchodníci s cennými papíry a dohromady jich je 450. Reprezentanty burzy jsou index DAX, který zahrnuje třicet největších společností a index NEMAX 50, který monitoruje vývoj cen akcií padesáti růstově orientovaných společností. [6], [23]

Vypořádání realizovaných burzovních obchodů probíhá druhý den po uzavření transakce (T+2). [6], [23]

2.3.6 EURONEXT

V roce 2000 vznikl fúzí Pařížské, Amsterodamské a Bruselské burzy nadnárodní integrovaný burzovní systém Euronext. Integrovaný ve standardizaci pravidel připuštění k obchodování, standardizaci pravidel vypořádání a regulace obchodů, ale umožňující využití jednoho ze tří samostatných vstupů. [6]

O dva roky později se sloučila s portugalskou burzou BVLP (Bolsa de Valores de Lisboa e Porto). Vznikly tak trhy **Euronext Paris**, **Euronext Amsterdam**, **Euronext Brussels**, **Euronext Lisbon**, samostatné, ale provázané, pro které platí jednotný soubor obchodních podmínek a pravidel. [26]

V roce 2007 se Euronex sloučil s New York Stock Exchange a vznikla tak největší burzovní společnost na světě **NYSE Euronext** se sídlem v New Yorku a mezinárodními sídly v Paříži a Amsterodamu. [26]

Aliance se zakládá na členském principu, každá ze společností musí disponovat dostatečnou kapitálovou silou, technickým, personálním a organizačním vybavením a regulatorním zajištěním (= zařízení pro samočinnou regulaci). [26]

2.3.7 BURZA CENNÝCH PAPÍRŮ PRAHA (BCPP)

Vznikla spojením 12 českých a slovenských bank a 5 obchodníků s cennými papíry v roce 1992 a obchodovat se zde začalo 6. dubna 1993. První den se obchodovalo pouze s jedním státním dluhopisem, třemi obligacemi, dvěma podílovými listy a jednou akcií. V první vlně kupónové privatizace bylo na burzovní trh za dva měsíce uvedeno 955 nových emisí cenných papírů a v druhé vlně 674 emisí cenných papírů za jeden měsíc. Nicméně o dva roky později došlo k vyřazení 1 300 nelikvidních akcií z důvodů nízké likvidity. [6]

V současné době má tato plně elektronická burza 32 členů, obchoduje se 170 emisemi cenných papírů a obchodování je rozděleno do 5 segmentů:

- systém pro podporu akcií a dluhopisů (**SPAD**) zahrnuje standardizované množství vybraných emisí akcií,
- **hlavní trh** je trhem oficiálním, regulovaným a je určen pro objemově velké emise společností, které jsou ochotny průběžně poskytovat informace o svém hospodaření, pro emitenta je umístění na tento trh prestižní záležitostí [16]
- **vedlejší trh** je určen pro emise českých společností,
- **volný trh** je určen pro emise akcií společností, které neplní rozsáhlou informační povinnost, na emise se nekladou vyšší nároky, než je určeno obecně platnými zákony týkající se kapitálového trhu
- **nový trh** je vymezen pro nové a rychle rostoucí společnosti zaměřené na pokročilé technologie. [6], [23]

Burza je založena na členském principu, tedy obchodování na burze mají povoleno pouze právnické osoby, které jsou burzovní komorou přijaty za členy burzy, tzn., že splňují podmínky členství a mají povolení k obchodování s cennými papíry, nebo jsou akcionářem burzy. [6]

Reprezentativními indexy burzy jsou index PX, který v roce 2006 nahradil indexy PX 50 a PX-D, a který je zaměřen na 14 emisí nejprestižnějších akcií na pražské burze a PX-GLOB, který zahrnuje veškeré emise akcií a podílových listů. [24]

Celkový objem obchodů za rok 2009 463,86 mld. Kč, přírůstek emise akcií za rok 2009 je 25 ks. [17]

3 ČESKÁ BURZA CENNÝCH PAPÍRŮ RM-SYSTÉM

3.1 ORGANIZACE MIMOBURZOVNÍHO TRHU

S mimoburzovní systémem obchodování se můžeme setkat již v 17. století, kdy se oddělily první burzy, a obchodovat s cennými papíry mohli jen registrovaní členové, fungovalo neorganizované obchodování mimo burzy. U nás měl neorganizovaný mimoburzovní trh mimořádné postavení v 90. letech 20. století z důvodů kuponové privatizace. Trh fungoval tím způsobem, že občané převáděli cenné papíry přímo na pobočkách Střediska cenných papírů, kde byly akcie evidovány v dematerializované podobě. [6]

Třetí vlna kuponové privatizace měla za následek omezení těchto převodů a výrazné omezení způsobila Burza cenných papírů Praha, která zakázala svým členům provádět převody na přepážkách ve Středisku cenných papírů. [6]

Z důvodů kontroly mimoburzovního trhu vznikl v roce 1993 na základě povolení Ministerstva financí České republiky organizovaný mimoburzovní trh RM-System. Tento **plně elektronický obchodní systém** vznikl na registračních místech kuponových knížek v rámci kuponové privatizace (RM = registrační místo), kde měl své pobočky tzn., že RM-S fungoval prostřednictvím počítačové sítě a umožňoval jednoduchý způsob obchodování **na jednotlivých obchodních místech** v České republice. [2], [6]

Trh začal obchodovat dne 24. května 1993 jednou týdně. [6]

Tento systém nebyl založen na členském principu, jako to musí být u burzy cenných papírů, ale na **principu zákaznickém**, což umožňuje přímý vstup všem registrovaným zákazníkům na trh. Registrovaný zákazník RM-Systemu musel splnit jednodušší podmínky než člen burzy. Zákazník RM-S byl:

- drobný investor, který podával pokyny osobně,
- zvláštní zákazník (obchodník s cennými papíry, fond, investiční společnost), který podával hromadné pokyny buď na disketě, nebo i přes internet. [2], [6]

RM-S se řídil Tržním řádem RM-Systemu, kde jsou obsaženy základní podmínky fungování a který podléhal schválení regulatorního orgánu. RM-S sám s cennými papíry neobchodoval, neprodával ani nenakupoval, pouze trh organizoval. [6]

Obchodování RM-S organizoval prostřednictvím **průběžné aukce**, kde jsou zařazeny všechny registrované cenné papíry. Tyto cenné papíry nesměly mít emitentem omezenou

převoditelnost a musely být zaknihované ve Středisku cenných papírů. Dnes funkci SCP vykonává Centrální depozitář cenných papírů. [6]

Pro obchodní den pro každý cenný papír bylo předepsáno **přípustné cenové pásmo** vymežující rozpětí cen, ve kterém se smějí realizovat obchody. Cenové pásmo se odvozuje od průměrné ceny z předchozího obchodního dne s procentní odchylkou (např. 10%, 20%, 25%). [2], [6]

Obchodní den měl dvě fáze:

- „ranní otevírací fáze“ – sloužil k vypořádání dosud nevyřízených pokynů z předchozích dnů,
- „denní on-line fáze“ – zpracovával pokyny, které nebyly vyřízeny v ranní fázi a pokyny zákazníků zadané přes internet nebo on-line podatelen. [6]

Výsledky obchodování a kurzy akcií byly denně zveřejňovány formou **kurzovního lístku** v novinách nebo na internetu. [2]

RM-S používal unikátní systém validace kupující a prodávajícího. Validací se v okamžiku předložení pokynu k objednavce zjišťuje, zda kupující disponuje dostatečnými **finančními prostředky na tzv. Jumbo účtu** u ČSOB a prodávající disponuje **cennými papíry ve Středisku cenných papírů**. RM-S se spojí se Střediskem a to nabízené cenné papíry zablokuje a Jumbo účet zároveň zablokuje příslušnou peněžní částku. Jsou-li tyto transakce bez problému provedeny, obchod proběhne, tzn., že se převedou cenné papíry na nového majitele a současně se převede i příslušná částka peněz. Používá se tedy princip bezprostředního dodání cenných papírů proti jejich zaplacení (T+0). [6], [11]

RM-Systém pomáhalo zrealizovat i **přímé obchody** mezi dvěma předem dohodnutými partnery. RM-S zajišťuje pouze validaci a vypořádání obchodů bez určení ceny, která je předem stanovena smlouvou mezi partnery bez vazby na přípustné cenové pásmo nebo aukční cenou. [6]

Zároveň pomáhalo zrealizovat **blokové obchody** uzavřené mezi zákazníky trhu. Předmětem blokového obchodu je jedna emise cenného papíru, kdy cena není nijak vázána na kurs cenného papíru, ale obchod musí splňovat podmínku minimálního objemu a musí být během stanovené časové lhůty registrován na burze. [6], [7]

Výhodou RM-S bylo to, že nebyla nutná účast obchodníků s cennými papíry a tím bylo obchodování jednodušší a přístupnější všem, zejména individuálním investorům. Další výhodou a zároveň i nevýhodou bylo a v současné době i je vypořádání obchodů okamžitě bez časového horizontu. [2], [11]

Zahájení obchodování na sekundárních trzích v 90. letech 20. století se dá hodnotit jako přínosné pro fungování tržní ekonomiky v České republice. Trhy sice dodnes vykazují charakteristické znaky nově vznikajících trhů jako je nízký objem obchodů nebo nízká likvidita a transparentnost, ale pro tak „mladý“ trh je toto stádium přirozené. Fází rozvíjení si musí projít každý nově vznikající trh. [6]

3.2 HISTORICKÝ VÝVOJ RM-SYSTÉMU

RM-Systém byl jako organizátor mimoburzovního trhu zapsán do obchodního rejstříku dne 28. ledna 1993, 19. března 1993 mu byla udělena licence Komisí pro cenné papíry (dnes funkce komise vykonává Česká národní banka) a 24. května se trh otevřel pro obchodování. Do roku 1999 fungovalo zadávání pokynů jen na registračních místech systému a od tohoto roku je možné obchodovat i prostřednictvím internetu. V roce 2001 byla vytvořena webová aplikace, kterou si zákazníci nainstalují na svůj počítač a prostřednictvím ní mohou bezpečněji obchodovat přes internet na trhu. [25]

Dne 5. září 2004 se RM-Systém stal součástí finanční skupiny Fio. Obchodování inteligentním pokynem EasyClick bylo spuštěno 18. září 2006. Dne 26. února byla Českou národní bankou udělena RM-Systému licence opravňující k vedení samostatné evidence cenných papírů. Od 26. září téhož roku byla poprvé na trhu možnost obchodovat se zahraničními akciemi v českých korunách. V roce 2007 se RM-Systém stal členem Clearstream Bank Luxembourg. [25]

Nejdůležitějším okamžikem v historii burzy byla transformace RM-Systému jako organizátora mimoburzovního trhu na standardní burzu a to dne 1. prosince 2008. Od 15. prosince 2008 se změnil název společnosti na **RM-Systém, česká burza cenných papírů, a.s.** [25]

Spuštění nového obchodního systému EasySys proběhlo 5. ledna 2009. [25]

3.3 ZÁKLADNÍ ÚDAJE

RM-Systém má 54 poboček ve 47 městech České republiky. Centrála burzy sídlí v Praze, v obchodním centru Millenium Plaza. Česká burza cenných papírů je v obchodním rejstříku zapsaná v oddíle B, vložka 1867 Městského úřadu v Praze jako akciová společnost. Další údaje si můžete přečíst v příloze A - Výpis z obchodního rejstříku. [25]

Základní kapitál společnosti je k 30. 9. 2009 30 mil. Kč, podrobnější údaje o hospodaření podniku najdete v příloze B. Hlavními akcionáři společnosti a zároveň členové

dozorčí rady jsou Mgr. Romuald Kopún (50%) a RNDr. Petr Marsa (50%). Dalším členem dozorčí rady je Ing. Jan Franek.

Centrála společnosti je rozdělena na čtyři sekce. Každou sekci řídí ředitel, který je zároveň členem představenstva (kromě Ing. Marka Polky), a jsou to:

- provozní ředitel, v současnosti je to Ing. David Hybeš,
- finanční ředitel je Ing. David Hybeš,
- ředitel pro strategii a marketing je Ing. Jiří Vodička, Ph.D.,
- ředitel sítě obchodních míst je Ing. Marek Polka.

Tito ředitelé jsou přímo podřízeni řediteli společnosti, kterým je předseda představenstva Mgr. Jan Sochor, v zastoupení Ing. David Hybeš. [25]

Obr. 2 - Organizační struktura burzy

Zdroj: RM-SYSTÉM, česká burza cenných papírů [online]. 2009 [cit. 2010-03-25].
Základní údaje. Dostupné z WWW: <http://www.rmsystem.cz/spolecnost/zakladni-informace>.

Útvar Compliance se zabývá dodržováním zákonných požadavků.

V roce 2008 dosáhla společnost záporného hospodářského výsledku a to z důvodů vývoje nového obchodního systému. Po zavedení vlastního obchodního systému náklady na pronájem systému již nezatěžují hospodaření společnosti. [25]

V oblasti ochrany životního prostředí společnost v rámci své podnikatelské činnosti dodržuje právní předpisy v oblasti nakládání s odpady. RM-Systému nebyla nikdy uložena žádná pokuta za nedodržování zákonných povinností v této oblasti. [25]

3.4 MiFID

MiFID (Markets in Financial Instruments Directive) je rámcová směrnice Evropského parlamentu a Rady č. **2004/39/ES o trzích s finančními instrumenty** ze dne 21. dubna 2004. Do českého práva je zakotvena především zákonem č. **230/2008 Sb.**, kterým se novelizuje zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu. Na směrnici navazuje prováděcí úprava, která je shrnuta v nařízení Evropské komise č. 1287/2006 a ve směrnici č. 2006/73/ES. Novela u nás vstoupila v platnost dne 1. ledna 2009 a stanovila 5-ti měsíční přechodné období, tj. do 30. listopadu, ve kterém jsou jednotliví obchodníci s cennými papíry povinni přizpůsobit své podnikání tomuto zákonu. [21], [22]

Tato směrnice si klade 3 základní cíle:

- dokončení procesu vytváření jednotného evropského trhu investičních služeb,
- reagovat na změny a inovace, které se objevily na kapitálovém trhu,
- zvýšení ochrany investorů pomocí vytváření silnějších, konkurenceschopnějších a odolnějších finančních trhů. [21]

Upravuje podmínky obchodování na kapitálovém trhu tím, že rozšiřuje seznam investičních služeb, finančních instrumentů a regulovaných trhů, upřesňuje povinnosti dohledu nad finančním trhem, stanovuje specifické požadavky týkající se provozování finančních služeb a usiluje o soudržnější uplatňování těchto požadavků v různých zemích Evropské unie. [21]

Směrnice MiFID zároveň zakazuje fungování mimoburzovního trhu a to jak neregulovaného, tak i regulovaného. Tímto nařízením zaniká licence organizátora mimoburzovního trhu, který RM-Systém od roku 1993 byl. Vedle regulovaného trhu směrnice zavádí tzv. mnohostranný obchodní systém, na který se oproti regulovanému trhu vztahuje méně požadavků. [19]

Snahou směrnice je sladit ochranu investorů v celé Evropské unii a přizpůsobit ochranu klientů úrovni jejich znalostí a zkušeností v oblasti investic. Jednou z klíčových oblastí směrnice je kategorizace zákazníků na:

- drobný zákazník (neprofesionál) – klient dostává nejširší rozsah relevantních informací o investičních službách a produktech a současně je upozorněn na možná rizika spojená s realizací investiční služby (tato kategorie zahrnuje většinu fyzických osob působících na trhu jako menší investoři),
- profesionální zákazník,
- způsobilá protistrana. [22]

Do kategorie profesionálních zákazníků a způsobilé protistrany patří banky, penzijní fondy, vláda, velké společnosti a výjimečně i fyzické osoby. Tito klienti jsou schopni rozhodovat o vlastních investicích a odhadovat potencionální rizika plynoucí z těchto rozhodnutí. Nepotřebují tedy tak vysoký stupeň ochrany jako drobní klienti a obchodník tedy pouze provádí transakce, které mu klient zadal z vlastní iniciativy, nebo klienty může upozornit na nepřiměřenost transakcí. [22]

O zařazení do kategorií rozhodne obchodník s cennými papíry na základě testu přiměřenosti, při kterém hodnotí znalosti a zkušenosti klienta. [22]

MiFID klade na obchodníka s cennými papíry vyšší požadavky při zjišťování informací od zákazníků. Detailně popisuje jakým způsobem má obchodník klienta informovat, jak nakládat s pokyny klienta, jak je zpracovat a další. Dále také upravuje informační povinnost obchodníka vůči České národní bance. [22]

3.5 ORGANIZACE BURZY

Burza RM-Systém je univerzální elektronickou mezinárodní burzou cenných papírů, která je řízena soukromou společností. [1]

Univerzální proto, že se zde obchoduje se všemi druhy cenných papírů, s akciemi, dluhopisy, depozitními certifikáty, také s komoditami. [1]

Certifikáty, do kterých je možno na burze investovat, jsou zařazené na oficiálním trhu a v EasyClick jako PX INDEX CERTIFIKÁT, který se vyvíjí podle hlavního pražského indexu PX, a EUROPA BONUS, jehož podkladovým aktivem je index evropských akcií DJ EuroStoxx50. Tyto certifikáty mají ale velice nízkou likviditu, proto nejsou moc vhodné k obchodování. [1]

Dalšími investičními nástroji burzovního trhu jsou akcie, které musejí být zaknihované a mít emitentem neomezenou převoditelnost. Obchodují se na oficiálním burzovním trhu, kde je možno si vybrat ze 17 titulů, na volném trhu z 50 titulů. V prémiovém segmentu EasyClick je 25 akcií z oficiálního i volného trhu a oba obchodovatelné certifikáty, vývoj kurzů těchto akcií může kdokoli neustále sledovat na oficiálních webových stránkách RM-Systému. [1]

Název	Kurz	Změna v %	Poptávka	Nabídka	Závěr	Objem v ks	Objem v tis.CZK
AAA AUTO GROUP ILV	14,10	-0,70	14,10	14,20	14,20	10 500	148,50
ARCELORMITTAL	3 948,00	+0,95	3 920,10	3 950,00	3 911,00	55	216,78
CETV	595,00	+1,19	592,00	596,00	588,00	6 383	3 780,25
ČESKÁ SPOŘITELNA	1 000,00	-0,10	990,00	1 024,00	1 001,00	92	92,00
ČEZ	914,50	-0,16	912,00	914,10	916,00	4 759	4 345,60
DEUTSCHE TELEKOM AG	261,60	+0,35	259,20	261,70	260,70	30	7,85
ECM REAL ESTATE INVE	315,00	-1,22	315,00	318,00	318,00	749	236,50
ERSTE GROUP BANK AG	845,50	+1,38	845,00	845,00	834,00	7 745	6 530,64
EXXON MOBIL CORP.	1 286,10	+0,01	1 286,00	1 293,10	1 286,00	1	1,29
INTEL CORP.	417,20	-0,78	417,40	423,60	420,50	29	12,17
JČ PAPIRNY VĚTRNÍ	10,70	0,00	10,30	10,60	10,70	4 314	45,19
KOMERČNÍ BANKA	4 010,00	+0,50	4 010,00	4 015,00	3 990,00	1 004	3 999,50
MCDONALDS CORP.	1 255,00	-1,29	1 251,00	1 255,70	1 271,40	4	5,02
MICROSOFT CORP.	565,50	-0,95	563,00	565,50	570,90	0	0,00
NEW WORLD RESOURCES	226,00	-0,79	225,00	226,00	227,80	38 289	8 607,74
NOKIA CORPORATION	288,00	+1,73	285,00	288,80	283,10	341	98,17
ORCO	192,00	-3,03	192,70	194,00	198,00	3 480	673,71
PEGAS HOHNVOEHS SA	462,00	0,00	457,00	462,40	462,00	140	64,68
PHILIP MORRIS ČR	10 039,80	+0,15	9 960,00	10 039,80	10 025,00	129	1 287,95
TATRA	150,00	0,00	150,00	153,50	150,00	1 111	168,29

Obr. 3 - Oficiální stránky burzy s vývojem akcií EasyClicku

Zdroj: <http://www.rmsystem.cz/kurzy-online/akcie/easyclick>

Na RM-S se obchoduje s akciemi zahraničních firem, proto lze burzu označit za mezinárodní. Akcie zahraničních firem se obchodují v českých korunách a jsou to akcie firem: AAA Auto, CETV, DEUTSCHE TELEKOM, ECM, ERSTE BANK, EXXON MOBIL CORPORATION, INTEL CORPORATION, McDONALDS CORPORATION, MICROSOFT CORPORATION, NOKIA CORPORATION, NWR, ORCO, PEGAS NONWOVENS, VIG a VOLKSWAGEN AG. [1]

Aukce burzy se neodehrávají na parketech burzy, burza funguje na principu zadávání pokynů do speciálního systému určeného pro obchodování nebo on-line přes internet a proto žádný burzovní parket nemá. Obchoduje se zde téměř 70 akciových titulů. [1]

Nová aplikace EasyClick systému EasySys byla vyvíjena rok a spuštění proběhlo dne 5. ledna 2009. Spuštění systému, který si RM-Systém vyvinul sám, protože pronajímání by ročně přišlo na desítky miliónů korun, nebyl bezproblémový. Technické potíže v prvním týdnu provozu systému měli dvě fáze. V den, kdy mělo být zahájeno obchodování v novém systému, program upozorňoval na technické potíže, kvůli kterým nelze podávat pokyny na trh RM-Systém. Během dne se podařilo systém zprovoznit, ale o dva dny později přestal software poskytovat služby Střediska cenných papírů. Šlo o problém v komunikačním nastavení, který

se během týdne podařilo odstranit. Problémy spojené s přechodem na nový systém se údajně nedotkly velkého množství lidí. [8], [9]

RM-Systém, česká burza cenných papírů, a. s. patří pod Finanční skupinu Fio, která se skládá ze 4 segmentů a působí na trhu 17 let.

- Fio, burzovní společnost, a. s., která je členem a akcionářem Burzy cenných papírů Praha, a. s., tvůrcem trhu ve většině emisí ve SPADu, účastníkem a vlastníkem české burzy RM-Systém a členem německé Deutsche Börse Xetra.

- RM-Systém, česká burza cenných papírů, a. s., jejíž akcie jsou ze 100 % vlastněny Finanční skupinou Fio.

- Fio, družstevní záložna, která poskytuje svým členům běžné bankovní služby. V blízké budoucnosti se změní na banku.

- Fio, o. c. p., a. s. je největším on-line brokerem s cennými papíry na Slovensku, dále působí v Maďarsku a Polsku. [1]

Evidenci českých cenných papírů se prostřednictvím RM-S provádí ve Středisku cenných papírů (SCP), zahraničních akcií pak v centrálním depozitáři a v evidenci RM-S/SVYT. Prostřednictvím SCP lze provádět tzv. arbitráž, kdy lze nakupovat cenné papíry na Burze cenných papírů Praha a prodávat na RM-S a naopak a využít tím odlišných cen na dvou trzích ke zvýšení profitu. [1]

Dohled nad burzou RM-Systém vykonává Česká národní banka, na kterou přešly pravomoce dřívější Komise pro cenné papíry. [25]

Burza RM-S se řídí mnoha zákony a nařízeními, nejhlavnějšími z nich jsou zákon č. 256/2004 Sb. o podnikání na kapitálovém trhu, který je novelizován zákonem č. 230/2008 Sb., zákon č. 591/1992 Sb. o cenných papírech, pravidla obchodování schválená Českou národní bankou, rozhodnutí ředitele, nařízení ředitele, rozhodnutí o změnách v cenných papírech. [25]

3.5.1 HARMONOGRAM BURZOVNÍHO DNE

Harmonogram obchodního dne na české burze RM-Systém probíhá:

- 8 : 00 – 8 : 50 aktualizace informací o jednotlivých cenných papírech, sběr informací a zpracování rušících pokynů,
- 8 : 50 – 9 : 00 úvodní aukce - možnost podávání a rušení obchodních pokynů a validace pokynů (= ověření platnosti, tj. u kupních pokynů zjištění dostatečného zůstatku klienta na Jumbo účtu u ČSOB, u prodejních pokynů

ověření disponibility cenných papírů na účtu klienta v evidenci cenných papírů)

- 9 : 00 vypořádání úvodní aukce,
- 9 : 00 – 17 : 00 on-line aukce, párování pokynů, předobchodní validace, rušení pokynů,
- 17 : 00 konec aukce,
- 17 : 00 – 19 : 00 validace pokynů, rušení pokynů a podávání pokynů na další obchodní den,
- 19 : 00 – 21 : 30 validace pokynů, podávání pokynů na další obchodní den a rušení pouze kupních pokynů,
- 21 : 30 konec příjmu pokynů. [1]

4 OBCHODOVÁNÍ S CENNÝMI PAPIŘY NA BURZE RM-SYSTÉM

4.1 PRŮBĚH OBCHODŮ NA BURZE

Na burze lze obchodovat prostřednictvím licencovaného obchodníka s cennými papíry nebo jako přímý účastník trhu. Licenci obchodníka cenných papírů uděluje Česká národní banka a zároveň dohlíží na jeho činnost. Na burze RM-System působí 7 obchodníků s cennými papíry a to:

- Fio, burzovní společnost, a.s.,
- BH Securities, a.s.,
- J&T Banka, a.s.,
- Global Brokers a.s.,
- Atlantik FT, a.s.,
- Cyrrus a.s. a,
- Capital Partners, a.s.. (rms, seminář)

Fio, burzovní společnost, a. s. a BH Securities, a. s. působí na trhu zároveň jako tvůrci trhu tzv. Market maker, kteří kótují ceny určitých akcií (= zveřejňují cenu na nákup a cenu na prodej daného cenného papíru – kotátor cenného papíru) [1], [7]

U obchodníků s cennými papíry můžete obchodovat pomocí:

- telefonu – podání pokynu přes telefon je u mnohých obchodníků poplatkově znevýhodněna oproti internetu,
- on-line internetovým systémem,
- osobně na pobočce – někteří brokeři nabízejí možnost zadávání obchodů osobně na pobočkách umístěných ve velkých městech, tento způsob obchodování je také poplatkově méně výhodný oproti internetu. [1], [25]

Na burze lze obchodovat také jako přímý účastník. Tento účastník je zařazen do speciálního segmentu profesionálních investorů po splnění alespoň dvou ze tří podmínek:

- správa vlastního majetku ve finančních nástrojích přesahující 1 mil. Kč,
- realizace objemu obchodů ve výši min. 5 mil. Kč za posledních 12 měsíců,
- realizace transakcí v počtu min. 40 za posledních 12 měsíců. [1], [19]

Po splnění podmínek získá účastník statut **profesionálního investora** a může obchodovat přímo bez nutnosti podávání pokynů přes licencovaného obchodníka. [19]

Prostřednictvím on-line aplikace **EasyClick**, jak už bylo řečeno, je možné nakupovat a prodávat 25 titulů akcií a 2 druhy certifikátů. Každý obchodovaný cenný papír na burze má svůj **ISIN** (= mezinárodní identifikační číslo cenného papíru), v případě českých akcií začíná písmeny CZ, **Ticker** (= burzovní symbol, který jasně identifikuje cenný papír na daném trhu), který v případě RM-Systému začíná písmeny BAA a pokračuje zkratkou společnosti, na který je cenný papír vydán a **lot** (= pevně daný počet kusů cenného papíru při jednom obchodu), který je výrazně menší než ve SPADU pražské burzy. [1]

Poplatky v EasyClicku jsou 0,29 % z objemu obchodů, maximálně 3 400 Kč, podání pokynu je zdarma a nejsou zde ani žádné další příplatky. Poplatky jsou hrazeny pouze v případě jednorázové nebo částečné realizace obchodu a platí to pro nové i stávající zákazníky. [1]

EasyClick v současné době představuje výrazně nejnižší poplatky pro obchodování s českými akciemi v objemu dostupném pro malé a střední investory. Další poplatky jsou uvedeny v příloze č. C - Ceník burzovních služeb. [1]

Na burze RM-Systém se obchoduje kromě segmentu EasyClick také na oficiálním trhu a volném trhu (mnohostranný obchodní systém). Na **oficiální trh** jsou přijaty jen ty cenné papíry, které splňují přísné podmínky definované zákonem o podnikání na kapitálovém trhu a zejména rozsáhlou informační povinností k akcionářům. [1]

Cenné papíry přijaté k obchodování na **volný trh** mají prakticky stejné podmínky týkající se validace a vypořádání jako cenné papíry na oficiálním trhu, ale mají volnější podmínky, co se týče informačních a jiných povinností daných zákonem o podnikání na kapitálovém trhu. Na volný trh jsou přijaty jakékoli cenné papíry obchodované na regulovaném trhu v členském státě Evropské unie, či v jiném státě tvořící Evropský hospodářský prostor. [1]

Aukce na burze RM-S probíhá od 9 : 00 do 17 : 00 hodin každý pracovní den, kdy trh je otevřen a každý investor může okamžitě reagovat na měnící se nabídku a poptávku po cenných papírech. Mimo tuto dobu lze zadávat pokyny přes internet pomocí aplikace EasyClick, které jsou na začátku každého burzovního dne podle daných pravidel vypořádány. [1]

Stanovení aukční ceny na burze RM-S vychází ze systémů běžných ve světě. Pro výpočet ceny obchodu se používá algoritmus, který určí takovou aukční cenu, při které je možné podle priorit uspokojování pokynů převést maximální počet kusů mezi kupujícím a prodávajícím, tzv. cena maximalizující objem. [1], [19]

Při aukcích se stejně jako u mimoburzovního trhu používá **přípustné cenové pásmo** (PCP), které je v dnešní burzovní podobě širší a mění se i v průběhu aukce, když je potřeba. Je to interval, který se vypočítá z aukční ceny předchozího dne (u akcií +/- 20%, u certifikátů +/- 25%). Tím se stanoví minimální a maximální kupní cena určitého cenného papíru pro daný obchodní den, v případě překročení přípustného cenového pásma, je s daným titulem na 10 min. pozastaveno obchodování a pásmo je rozšířeno o 10%. [1], [19]

V případě potřeby RM-S stanovuje jednoznačné pořadí pokynů, v kterém jsou postupně uspokojovány pomocí čtyř kritérií. Kritéria jsou aplikována hierarchicky, tzn., když nelze použít první kritérium postupuje se podle následujícího. Kritéria jsou:

- cenová dispozice – u kupních pokynů má vyšší prioritu ten, který má vyšší limitní cenu, ceny, které jsou rovny nebo vyšší než PCP, mají stejnou prioritu,
  - u prodejního pokynu má vyšší prioritu ten, která má nižší limitní cenu a ceny, které jsou rovny nebo nižší než PCP, mají stejnou prioritu,
  - pokyny bez uvedené limitní ceny jsou řazeny jako by měly vyplněnou cenu rovnou hranici PCP,
- objemová dispozice – pokyn se stanovenou dispozicí „Všechno nebo nic“ má nižší prioritu než pokyn, který takovou dispozici nemá,
- časová dispozice – rozhoduje okamžik podání pokynu, dříve podaný pokyn má vyšší prioritu,
- výsledek losu – počítač určí pořadí losováním. [1] [19]

Doba vypořádání obchodů s cennými papíry, tj. termín od realizace obchodu na trhu k fyzickému vypořádání v daném depozitáři, je na burze RM-System stanoven a den realizace obchodu, neboli to můžeme vyjádřit vztahem $T + 0$. Toto okamžité vypořádání vidí někteří brokeri jako problém. Cenný papír je převeden na investora okamžitě, investor může cenný papír koupit pouze v případě, že má na Jumbo účtu u ČSOB peněžní prostředky, naopak BCPP poskytuje časový prostor pro získání peněžních prostředků, protože u ní jsou obchodní transakce vyřízeny až třetí den po uzavření ($T + 3$). Tento problém je však u některých brokerů řešen krátkodobými půjčkami klientům. [1], [24]

České akcie se vypořádávají ve Středisku cenných papírů a akcie zahraničních firem obchodovaných na české burze se vypořádávají v evidenci RM-S/SVYT. [1]

4.2 PODÁNÍ POKYNU NA RM-SYSTÉMU

System EasySys umožňuje obchodování pokynem **EasyClick**, který byl již zmíněn a který umožňuje obchodování ve standardizovaných lotech a pouze na vybrané emise. Dalšími prostředky obchodování na burze jsou standardní a inteligentní pokyny. [1]

4.2.1 STANDARDNÍ POKYNY

Standardní pokyny umožňují pohyby s libovolným počtem kusů cenných papírů, které chce klient převádět. Investor má tedy možnost definovat počet kupovaných či prodávaných akcií podle svého uvážení.

Tyto pokyny lze podávat na veškeré tituly cenných papírů obchodované na burze RM-System. A zároveň lze zadávat k těmto pokynům ještě nepovinné dispozice jako např. **Všechno nebo nic (VNN)** a některé inteligentní pokyny.

Dispozice VNN ovšem burza nedoporučuje svým klientům používat. V případě, že zadáte cenu nákupu a počet akcií, které chcete za tuto cenu koupit a v nabídce bude prodej za danou cenu, ale s menším počtem akcií, než chcete koupit, pokyn se automaticky ruší a k žádnému obchodu nedojde. [1]

4.2.2 INTELIGENTNÍ POKYNY

Inteligentní pokyny zajišťují zejména ochranu klientů.

Pokyn **Stoploss** automaticky reaguje na situaci na trhu na předem vymezené ceně. Zabezpečuje ochranu před neočekávanou ztrátou nebo uzamknutím již dosaženého zisku v případě, že klient nemůže nebo nechce vývoj trhu sledovat sám.

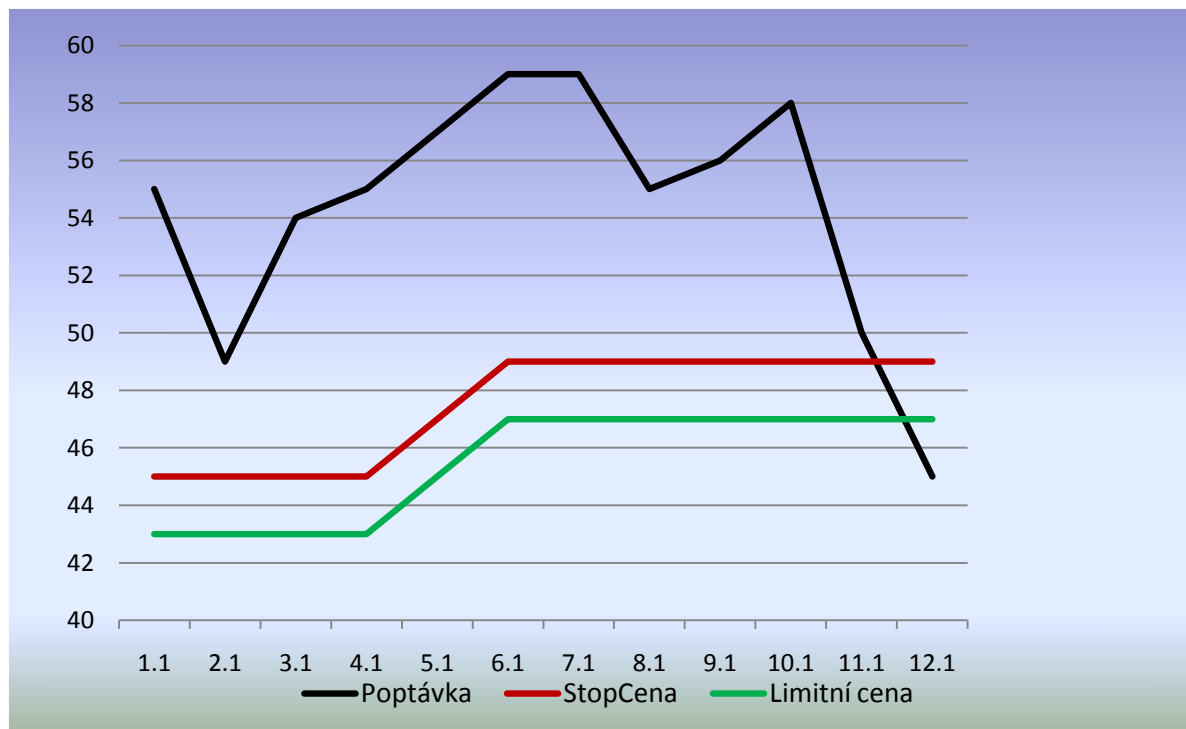
Investor určí prodejní pokyn s aktivační (stop) cenou. Při růstu kurzu pokyn neprovádí žádné automatické transakce, ale při poklesu kurzu na stanovenou cenu realizuje obchod, tzn., že na burzu odchází prodejní pokyn s uvedenou limitní cenou. Pokyn je na úrovni burzy, nikoliv na úrovni obchodníka a doba platnosti je 15 dní.

Např. klient si chce zajistit 10 % zisk u akcie, kterou koupil za 100 Kč, a nyní její cena vzrostla na 120 Kč, stop cenu zadá 115 Kč a limitní cenu 110 Kč, aby měl očekávaný zisk. Při poklesu kurzu akcie na 115 Kč zahájí systém prodej akcie za 110 Kč.

Stoploss ve variantě **Trailing stop** je propracovanější verze klasického pokynu Stoploss s plovoucí Stop cenou a limitní cenou. Tento pokyn lze provést jen u obchodníka Fio.

Pokyn slouží při prodeji k uzavření pozice, co nejbližší lokálnímu maximu, omezuje případnou ztrátu, nebo realizuje eventuální zisk.

Při nákupu slouží k otevření pozice co nejbliže k lokálnímu minimu, umožňuje, co nejlépe načasovat vstup do pozice po skončení sestupného vývoje. [1]

Obr. 4 - Graf vývoje poptávky, stop ceny a limitní ceny

Zdroj: ADÁMEK, David, HLOUŠEK, Martin. *Seminář : Obchodování na burze RM-System*, 12. 4. 2010, Hotel Imperial, Ostrava.

Na grafu je uveden příklad prodejního pokynu s dispozicí Trailing stop. Na ose x jsou uvedeny obchodní dny a na ose y kurzy akcie v korunách. StopCena je klientem stanovena o několik bodů níže, než je vývoj kursu a limitní cena se pohybuje s ní o také stanovený počet jednotek níže. Při růstu poptávky roste i StopCena a limitní cena, při pokles systém čeká na protnutí poptávky se StopCenou, aby zahájil obchod za limitní cenu.

Na příkladu je při kursu 55 Kč za akcii stanovena StopCena 45 Kč a limitní cena 43 Kč, při poklesu kurzu na 49 Kč se StopCena udržuje na daném maximu 45 Kč. Při růstu poptávky nad počátečních 55 Kč začne růst i StopCena, jako je tomu dne 4. 1.. Při dalších pohybech kurzu, ale nedochází k překročení hranice 59 Kč za akcii, proto se i StopCena drží na 49 Kč. Při náhlém poklesu ceny akcie na hranici StopCeny aktivuje systém prodejní pokyn za limitní cenu 47 Kč. [1]

4.3 FINANČNÍ KRIZE

Česká burza RM-System vstupuje v novém kabátě na kapitálový trh v době těžké pro celou českou ekonomiku. Od roku 2007 u nás i po celém světě probíhá hypoteční krize, která přešla do krize kreditní a v tomto období zaznamenala burza zhruba pěti až šestinásobný růst objemu obchodů za rok 2008. Vedení společnosti vidí v krizi příležitost, jak přilákat na trh mnoho drobných investorů. [8], [24]

„Krise aktivuje retailové klienty – drobné investory, kteří více obchodují, a to pomáhá RM-Systemu k tomu, aby rostl,“¹ říká Ing. Jiří Vodička, Ph.D., ředitel pro strategii a management. [24]

4.4 VYHODNOCENÍ

Zástupci RM-S vidí v zavedení směrnice MiFID do českého práva příležitost, jak přitáhnout investory na burzu, zvýšení jejich informovanosti a ochrany může znamenat nárůst zájmu široké veřejnosti o kapitálový trh. Zavedení druhého trhu v jedné zemi je v postkomunistických státech spíše výjimkou, přesto znamená, vznik konkurence mezi trhy, vznik tlaku na vylepšování služeb, rozšiřování nabídky a snižování poplatků. [24]

Soupeřivost mezi burzami rozhodně nevznikne u velkých investorských organizací, ty jsou a budou vždy doménou Burzy cenných papírů Praha, ale na poli **drobných (retailových) klientů**. Pro stávající klienty RM-Systemu nevznikla žádná významná změna v obchodování, pouze své obchody musejí provádět prostřednictvím **licencovaného obchodníka s cennými papíry**, který má na RM-System přístup. Klienti burzy jsou chráněni odborníky, kteří je poučí o rizicích spojených s danou transakcí a seznámí je s možnostmi, kam vložit své peníze.

Pozice RM-S jako druhořadého trhu pro drobné klienty se nezměnila, spíše posílila a začala v tomto směru šlapat na paty BCPP. RM-S je v současné době pro tyto klienty **výhodnějším trhem**, s objemy investic do 100 tis. se obtížně dostávají do popředí zájmu obchodníků s cennými papíry na BCPP a zároveň mají vyšší poplatky za objemově nižší transakce. Proto je RM-S pro tyto klienty vhodnější, protože menší investice jsou zde výhodnější. [24]

Hlavním smyslem směrnice Evropské Unie je konkurenci organizovaného trhu zvyšovat nikoli omezovat, proto Česká republika do budoucna nebude výjimečná počtem svých burz. [24]

---

¹ Ing. Jiří Vodička, Ph.D., Peníze.cz [online]. 25.8.2004 [cit. 2010-03-09]. Burzy, které hýbou světem..

Odpůrci nově vzniklé burzy jsou ale jiného názoru. „Dlouhodobě je zde prostor pouze pro jednoho dobře fungujícího organizátora trhu, který vyjde vstříc potřebám institucionálních i individuálních investorů, a tím je Burza cenných papírů Praha. RM-System splnil svou historickou povinnost a již ho není v této zemi potřeba,“² tvrdí Martin Kodýdek ze společnosti Patria, která je akcionářem BCPP. [24]

Jak ale zvládne staronový hráč fungovat vedle stálice českého trhu Burzy cenných papírů Praha, ukáže až čas. RM-S může pro drobné klienty znamenat velkou příležitost mít svoje vlastní hřiště a nestát ve stínu velkých společností. [24]

Další nespornou výhodou burzy je její **okamžité vypořádání**, které provádí jako jediná na světě bez zpoždění. Nakoupené akcie jsou ihned připsány na majetkový účet akcionáře, tato rychlost je velmi důležitá před rozhodnými dny společností pro výplatu dividend.

Burza RM-System je otevřená osm hodin denně a to je déle než pražská burza. Se zahraničními tituly akcií mohou klienti obchodovat **v českých korunách** a v segmentu EasyClick, kde jsou zařazeny nejobchodovatelnější akcie, je možné koupit nebo prodat celkem 26 akciových titulů. To je přesně **dvojnásobek počtu akcií** zařazených v prémiovém segmentu SPAD pražské burzy.

Minimální investice na burze RM-System je **jedna akcie**, což v případě nejlevnějšího titulu v EasyClicku JČ PAPIRNY VĚTRNÍ je v současné době zhruba 11 Kč. Doporučená minimální částka investice je ale 5 tis. Kč.

Jak je již zmíněno poplatkově je burza RM-System výhodná a to i proto, že si za založení účtu v samostatné evidenci SVYT neúčtuje žádné poplatky, ani za správu akcií v této evidenci.

Pro samotnou společnost přechod na burzu znamená jen drobné změny legislativy a názvu, jinak podle slov jejích zástupců nezaznamenává žádné velké změny ve fungování.

Pro stávající klienty RM-Systemu je dobré, že mají nad sebou dohled v podobě obchodníka s cennými papíry, protože v opačném případě měl systém podobu herny, kam si každý přijde zahrát a nahází svoje úspory do nějakého automatu, aniž by věděl, že tento automat je prázdný, protože včera na něm vyhrál jiný hráč.

Podle mého názoru je pro začínající investory disponující malými finančními prostředky burza RM-S nejvhodnějším místem pro získání zkušeností s fungováním burzovních obchodů. Dospěla jsem k názoru, že drobní investoři by měli začít obchodovat převážně se zahraničními akciemi, které RM-S nabízí, a které jsou stabilnější než české akcie.

---

² Martin Kodýdek, Peníze.cz [online]. 25.8.2004 [cit. 2010-03-09]. Burzy, které hýbou světem.

ZÁVĚR

Bakalářská práce se zabývá tématem burz a to konkrétně obchodování na české burze cenných papírů RM-Systém, a. s., kde popisuje její transformaci z mimoburzovního trhu na burzu.

Pomocí dílčích cílů je v práci popsána celá struktura kapitálových trhů, historické fungování OTC trhů a současné uspořádání nové burzy a českého burzovního trhu.

Snahou celé organizace RM-S bylo, aby její zákazníci nepocítili zásadní rozdíl ve fungování burzy a to hlavně v nepříjemnostech s přechodem na burzu spojených a podle jejich názoru se jim to povedlo. I výzkumy mezi zákazníky potvrdili, že klienti zaznamenali jen administrativní potíže.

Z teoretického hlediska je práce přínosem pro lepší pochopení kapitálových trhů jako celku, který je rozsáhle popsán v prvních kapitolách, zároveň mohou sloužit k odhadům budoucího vývoje trhů podle popsáných historických událostí.

Práce je z praktického hlediska vhodná jak pro začínající investory, tak pro investory, kteří se chystají začít obchodovat na burze RM-Systém. Shrnuté poznatky z mnoha zdrojů mohou posloužit pro pochopení toho, co probíhalo na burzovních parketech před mnoha staletími a jak fungují burzy dnes a co je všechno ovlivňuje.

V úvodu stanovené cíle práce byly splněny.

POUŽITÁ LITERATURA:

- [1] ADÁMEK, David, HLOUŠEK, Martin. *Seminář : Obchodování na burze RM-System*, 12. 4. 2010, Hotel Imperial, Ostrava.
- [2] DUSPIVA, Pavel, TETŘEVOVÁ, Liběna. *Kapitálové trhy : pro kombinovanou formu*. 3. upr. vyd. Pardubice : Univerzita Pardubice, 2006. 186 s. ISBN 80-7194-896-9.
- [3] JÁNEŠOVÁ, Mária, KAMPF, Rudolf. *Financování a bankovníctví*. 1. vyd. Pardubice : Univerzita Pardubice, 2001. 142 s. ISBN 80-7194-358-4.
- [4] JÍLEK, Josef. *Finanční rizika*. 1. vyd. Praha : GRADA Publishing, s. r. o., 2000. 640 s. ISBN 80-7169-579-3.
- [5] Měl zakladatel burzy věštecké schopnosti. *Epocha Speciál*. 2009, 3, s. 1.
- [6] MUSÍLEK, Petr. *Trhy cenných papírů*. 1. vyd. Praha : Ekopress, s. r. o., 2002. 459 s. ISBN 80-86119-55-6.
- [7] PAVLÁT, Vladislav, a kol. *Kapitálové trhy*. 2. vyd. [s.l.] : Professional publishing, 2005. 318 s. ISBN 80-86419-87-8.
- [8] PLHOŇ, Tomáš. Není burza jako burza : Je v Česku prostor pro dvě fungující burzy?. *EKONOM*. 22. 1. 2009, 3, s. 66 - 67.
- [9] PLHOŇ, Tomáš. RM-System kouzla zbavený. *EKONOM*. 15. 1. 2009, 2, s. 70.
- [10] REVENDA, Zbyněk, a kol. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 4. dopl. vyd. Praha : Management Press, s. r. o., 2005. 627 s. ISBN 80-7261-132-1.

[11] SOJKA, Zdeněk; MANDELÍK, Petr. Cenné papíry a burzy. Brno : Akademickénakladatelství Cerm, 2006. 184 s.

[12] ÚZ - Cenné papíry : Kolektivní investování, dohled nad kapitálovým trhem a podnikání na kapitálovém trhu. [s.l.] : [s.n.], 2007. 464 s. ISBN 978-80-7208-631-3.

[13] VESELÁ, Jitka. Burzy a burzovní obchody : výchozí texty ke studiu. 1. vyd. Vysoká škola ekonomická v Praze : Oeconomica, 2005. 190 s. ISBN 80-245-0939-3.

INTERNETOVÉ ZDROJE:

[14] AKRMAN, Libor. Burzy ožily. Investoři jako první odpískávají konec krize. iHNed.cz [online]. 2009, 5, [cit. 2010-03-25]. Dostupný z WWW: <http://finweb.ihned.cz/c1-36984400-burzy-ozily-investori-jako-prvni-odpiskavaji-konec-krize>.

[15] Aktivity v oblasti výzkumu a vývoje, ochrany životního prostředí a pracovněprávních vztahů. Výroční zpráva za rok 2008 [online]. 2008, 14, [cit. 2010-04-11]. Dostupný z WWW: <http://www.rmsystem.cz/docs/vyrocní_zpravy/Zprava2008.pdf>.

[16] Burza cenných papírů Praha [online]. 2006 [cit. 2009-12-04]. Dostupný z WWW: <<http://www.px.cz/slovník.aspx?page=4>>.

[17] Burza cenných papírů Praha, a. s. [online]. 2009 [cit. 2010-03-25]. Profil burzy. Dostupné z WWW: <http://www.bcpp.cz/dokument.aspx?k=Profil-Burzy>.

[18] Blogspot [online]. 12. 12. 2005 [cit. 2010-03-22]. Staré vynálezy. Dostupné z WWW: <http://stare-vynalezky.blogspot.com/2005/12/telegraf.html>.

[19] Finance.cz [online]. 2010 [cit. 2010-04-10]. RM-System. Dostupné z WWW: <<http://www.finance.cz/kapitalovy-trh/informace/rm-system/zakladni-informace/>>.

[20] Fio e-Broker [online]. 2009 [cit. 2010-04-19]. Informace o trhu ČR. Dostupné z WWW: <http://www.fio.cz/info_trh_cr.itml>.

[21] GE Money CZ [online]. 2010 [cit. 2010-04-19]. MiFID. Dostupné z WWW: <http://www.gemoney.cz/ge/cz/1/investovani/mifid>.

[22] LBBW Bank CZ a. s. [online]. 2009 [cit. 2010-04-19]. MiFID - směrnice o trzích finančních instrumentů. Dostupné z WWW: <http://www.lbbw.cz/cs/mifid/index.shtml>.

[23] Peníze.cz [online]. 25.8.2004 [cit. 2010-03-09]. Burzy, které hýbou světem. Dostupné z WWW: <http://www.penize.cz/16812-burzy-ktere-hybou-svetem>.

[24] Peníze.cz [online]. 2008 [cit. 2010-04-09]. Burza. Dostupné z WWW: <http://www.penize.cz/tag?q=burza&themeid=7800>.

[25] RM-SYSTÉM, česká burza cenných papírů [online]. 2009 [cit. 2010-03-25]. Základní údaje. Dostupné z WWW: <http://www.rmsystem.cz/spolecnost/zakladni-informace>.

[26] Trading Securities [online]. 2009 [cit. 2010-03-09]. Euronex Paris. Dostupné z WWW: <http://www.tradingglobal.cz/francie>.

[27] URBÁNEK, David. Největší krize na světových burzách. FinExpert.cz [online]. 2008, 17, [cit. 2010-03-25]. Dostupný z WWW: <http://www.finexpert.cz/Autori/Nejvetsi-krize-na-svetovych-burzach/sc-48-sr-1-a-23098/default.aspx>.

Příloha A

V ý p i s

z obchodního rejstříku, vedeného
Městským soudem v Praze
oddíl B, vložka 1867

Obchodní firma: RM-SYSTÉM, a. s.
Zapsáno: 28. ledna 1993 Vymazáno: 10. prosince 2008
RM-SYSTÉM, česká burza cenných papírů a.s.
Zapsáno: 10. prosince 2008

Sídlo: Praha 1, Nové Město, V Celnici 1028/10, PSČ 117 21
Zapsáno: 30. ledna 2009

Identifikační číslo: 471 16 404
Zapsáno: 28. ledna 1993

Právní forma: Akciová společnost
Zapsáno: 28. ledna 1993

Předmět podnikání:
- Činnost organizačních a ekonomických poradců.
Zapsáno: 28. ledna 1993 Vymazáno: 4. března 1999
- Zprostředkování v investicích.
Zapsáno: 28. ledna 1993 Vymazáno: 4. března 1999
- Koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej.
Zapsáno: 28. ledna 1993 Vymazáno: 4. března 1999
- Organizování mimoburzovního trhu s cennými papíry
Zapsáno: 1. června 1993 Vymazáno: 10. prosince 2008
- Organizační a metodické zabezpečení vzdělávacích akcí
Zapsáno: 14. června 1999 Vymazáno: 10. prosince 2008
- Organizování regulovaného trhu
Zapsáno: 10. prosince 2008
- Provozování vypořádacího systému
Zapsáno: 10. prosince 2008
- Organizační a metodické zabezpečení vzdělávacích akcí
Zapsáno: 10. prosince 2008 Vymazáno: 14. ledna 2010
- Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona
Zapsáno: 14. ledna 2010

předseda představenstva: Mgr. Jan Sochor, r.č. 690222/0050
Praha 1, Nové Město, Opletalova 1566/30, PSČ 110 00
den vzniku funkce: 9. listopadu 2006
den vzniku členství v představenstvu: 8. listopadu 2006
Zapsáno: 2. listopadu 2007

člen představenstva: Ing. David Hybeš, r.č. 720521/0771
Český Brod, Komenského 340, PSČ 282 01
den vzniku členství v představenstvu: 8. listopadu 2006
Zapsáno: 13. prosince 2006

člen představenstva: Ing. Jan Bláha, r.č. 760531/5575
Rudná, Karlovotýnská 108, PSČ 252 19
den vzniku členství v představenstvu: 25. ledna 2007
Zapsáno: 14. ledna 2010

člen představenstva: Ing. Jiří Vodička, r.č. 770818/1910
Beroun 2, Třída Míru 1397, PSČ 266 01
den vzniku členství v představenstvu: 14. srpna 2007
Zapsáno: 2. listopadu 2007

Za představenstvo jedná navenek jménem společnosti pouze předseda představenstva společnosti. Předseda představenstva činí písemné právní úkony jménem společnosti tak, že připojí svůj podpis k napsané nebo vytištěné obchodní firmě společnosti.

Zapsáno: 28. února 2007

člen dozorčí rady: Mgr. Romuald Kopún, r.č. 690711/5083
Praha 10, Michle, Na Křivce 1399/21, PSČ 101 00
den vzniku funkce: 5. září 2006
Zapsáno: 15. listopadu 2006

člen dozorčí rady: RNDr. Petr Marsa, r.č. 651002/1375
Praha 3, Krynická 504, PSČ 181 00
den vzniku funkce: 5. září 2006
Zapsáno: 15. listopadu 2006

člen dozorčí rady: Ing. Ján Franek, r.č. 710316/8754
Praha 4, Libuš, U Libušské sokolovny 523/28, PSČ 142 00
den vzniku členství v dozorčí radě: 6. února 2007
Zapsáno: 14. ledna 2010

Jediný akcionář:

Fio, burzovní společnost, a.s.
Praha 1, V Celnici 1028/10, PSČ 110 00
Identifikační číslo: 618 58 374
Zapsáno: 14. ledna 2010

Akcie:

3 000 ks akcie na jméno v listinné podobě ve jmenovité hodnotě 10 000,- Kč
Zapsáno: 10. prosince 2008

Akcie společnosti znějící na jméno jsou převoditelné pouze se souhlasem valné hromady.

Zapsáno: 10. prosince 2008

Základní kapitál: 30 000 000,- Kč
Splaceno: 100 %
Zapsáno: 10. prosince 2008

Příloha B

Rozvaha v plném rozsahu - AKTIVA (v celých tisících Kč) k: 30.9. 2009

Název účetní jednotky: RM-SYSTÉM, česká burza cenných papírů a.s.

označ.	AKTIVA	č. řád.	Běžné účetní období		
			brutto	korekce	netto
	AKTIVA CELKEM	001	299 501	-4 677	294 824
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	002	0	0	0
B.	Dlouhodobý majetek	003	3 005	-1 848	1 157
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	004	286	-286	0
B.I.1.	Zřizovací výdaje	005	0	0	0
B.I.2.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	006	0	0	0
B.I.3.	Software	007	286	-286	0
B.I.4.	Ocenitelná práva	008	0	0	0
B.I.5.	Goodwill	009	0	0	0
B.I.6.	Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	010	0	0	0
B.I.7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	011	0	0	0
B.I.8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	012	0	0	0
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	013	2 719	-1 562	1 157
B.II.1.	Pozemky	014	0	0	0
B.II.2.	Stavby	015	1 385	-242	1 143
B.II.3.	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	016	1 334	-1 320	14
B.II.4.	Pěstitelské celky trvalých porostů	017	0	0	0
B.II.5.	Základní stádo a tažná zvířata	018	0	0	0
B.II.6.	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	019	0	0	0
B.II.7.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	020	0	0	0
B.II.8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	021	0	0	0
B.II.9.	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	022	0	0	0
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	023	0	0	0
B.III.1.	Podíly v ovládaných a řízených osobách	024	0	0	0
B.III.2.	Podíly v účetních jednotkách s podstatným vlivem	025	0	0	0
B.III.3.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	026	0	0	0
B.III.4.	Půjčky a úvěry ovládaným a řízeným osobám a účetním jednotkám pod podstatným vlivem	027	0	0	0
B.III.5.	Jiný dlouhodobý finanční majetek	028	0	0	0
B.III.6.	Požizovaný dlouhodobý finanční majetek	029	0	0	0
B.III.7.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	030	0	0	0
C.	Oběžná aktiva	031	296 493	-2 829	293 664
C.I.	Zásoby	032	0	0	0
C.I.1.	Materiál	033	0	0	0
C.I.2.	Nedokončená výroba a polotovary	034	0	0	0
C.I.3.	Výrobky	035	0	0	0
C.I.4.	Zvířata	036	0	0	0
C.I.5.	Zboží	037	0	0	0
C.I.6.	Poskytnuté zálohy na zásoby	038	0	0	0
C.II.	Dlouhodobé pohledávky	039	11	0	11
C.II.1.	Pohledávky z obchodních vztahů	040	0	0	0
C.II.2.	Pohledávky za ovládanými a řízenými osobami	041	0	0	0
C.II.3.	Pohledávky za účetními jednotkami pod podstatným vlivem	042	0	0	0
C.II.4.	Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	043	0	0	0
C.II.5.	Dohadné účty aktivní	044	0	0	0

C.II.6.	Jiné pohledávky	045	0	0	0
C.II.7.	Odložená daňová pohledávka	046	11	0	11
C.III.	Krátkodobé pohledávky	047	13 888	-2 829	11 059
C.III.1.	Pohledávky z obchodních vztahů	048	9 229	-2 829	6 400
C.III.2.	Pohledávky za ovládanými a řízenými osobami	049	0	0	0
C.III.3.	Pohledávky za účetními jednotkami pod podstatným vlivem	050	0	0	0
C.III.4.	Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	051	0	0	0
C.III.5.	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	052	0	0	0
C.III.6.	Stát - daňové pohledávky	053	462	0	462
C.III.7.	Ostatní poskytnuté zálohy	054	0	0	0
C.III.8.	Dohadné účty aktivní	055	1 259	0	1 259
C.III.9.	Jiné pohledávky	056	2 938	0	2 938
C.IV.	Krátkodobý finanční majetek	057	282 594	0	282 594
C.IV.1.	Peníze	058	132	0	132
C.IV.2.	Účty v bankách	059	282 462	0	282 462
C.IV.3.	Krátkodobé cenné papíry a podíly	060	0	0	0
C.IV.4.	Požizovaný krátkodobý finanční majetek	061	0	0	0
D.I.	Časové rozlišení	062	3	0	3
D.I.1.	Náklady příštích období	063	3	0	3
D.I.2.	Komplexní náklady příštích období	064	0	0	0
D.I.3.	Příjmy příštích období	065	0	0	0
	Kontrolní číslo	999	1 198 002	-18 708	1 179 294

Rozvaha v plném rozsahu - PASIVA (v tisících Kč) k: 30.9. 2009
Název účetní jednotky: RM-SYSTÉM, česká burza cenných papírů a.s.

označ.	PASIVA	č. řád.	Stav v běž. účet. období
	PASIVA CELKEM	066	294 824
A.	Vlastní kapitál	067	32 282
A.I.	Základní kapitál	068	30 000
A.I.1.	Základní kapitál	069	30 000
A.I.2.	Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly (-)	070	0
A.I.3.	Změny základního kapitálu	071	0
A.II.	Kapitálové fondy	072	0
A.II.1.	Emisní ážio	073	0
A.II.2.	Ostatní kapitálové fondy	074	0
A.II.3.	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	075	0
A.II.4.	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách	076	0
A.III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	077	3 143
A.III.1.	Zákonný rezervní fond/Nedělitelný fond	078	3 000
A.III.2.	Statutární a ostatní fondy	079	143
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let	080	1 506
A.IV.1.	Nerozdělený zisk minulých let	081	1 506
A.IV.2.	Neuhrazená ztráta minulých let	082	0
A.V.	Výsledek hospodaření běžného úč. období (+/-)	083	-2 367
B.	Cizí zdroje	084	262 517
B.I.	Rezervy	085	0
B.I.1.	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	086	0
B.I.2.	Rezerva na důchody a podobné závazky	087	0
B.I.3.	Rezerva na daň z příjmů	088	0
B.I.4.	Ostatní rezervy	089	0
B.II.	Dlouhodobé závazky	090	150
B.II.1.	Závazky z obchodních vztahů	091	0
B.II.2.	Závazky k ovládaným a řízeným osobám	092	0

B.II.3.	Závazky k účetním jednotkám pod podstatným vlivem	093	0
B.II.4.	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům řízení	094	0
B.II.5.	Dlouhodobé přijaté zálohy	095	0
B.II.6.	Vydané dluhopisy	096	0
B.II.7.	Dlouhodobé směnky k úhradě	097	0
B.II.8.	Dohadné účty pasivní	098	0
B.II.9.	Jiné závazky	099	150
B.II.10.	Odložený daňový závazek	100	0
B.III.	Krátkodobé závazky	101	262 367
B.III.1.	Závazky z obchodních vztahů	102	7 675
B.III.2.	Závazky k ovládaným a řízeným osobám	103	0
B.III.3.	Závazky k účetním jednotkám pod podstatným vlivem	104	0
B.III.4.	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům řízení	105	0
B.III.5.	Závazky k zaměstnancům	106	454
B.III.6.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	107	262
B.III.7.	Stát - daňové závazky a dotace	108	81
B.III.8.	Krátkodobé přijaté zálohy	109	250 065
B.III.9.	Vydané dluhopisy	110	0
B.III.10.	Dohadné účty pasivní	111	3 747
B.III.11.	Jiné závazky	112	83
B.IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	113	0
B.IV.1.	Bankovní úvěry dlouhodobé	114	0
B.IV.2.	Krátkodobé bankovní úvěry	115	0
B.IV.3.	Krátkodobé finanční výpomoci	116	0
C.I.	Časové rozlišení	117	25
C.I.1.	Výdaje příštích období	118	25
C.I.2.	Výnosy příštích období	119	0
	Kontrolní číslo	999	1 181 640

Výkaz zisku a ztráty (v celých tisících Kč) k: 30. 9. 2009
druhové členění
Název účetní jednotky: RM-SYSTÉM, česká burza cenných papírů a.s.

IČ: 47116404

označení	Text	číslo řádku	Skutečnost v účetním období
			sledovaném
I.	Tržby za prodej zboží	01	0
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	02	0
+	Obchodní marže	03	0
II.	Výkony	04	26 437
II.1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	05	26 437
II.2.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	06	0
II.3.	Aktivace	07	0
B.	Výkonová spotřeba	08	20 815
B.1.	Spotřeba materiálu a energie	09	1 249
B.2.	Služby	10	19 566
+	Přidaná hodnota	11	5 622
C.	Osobní náklady	12	6 927
C.1.	Mzdové náklady	13	5 173
C.2.	Odměny členům orgánů společnosti a družstva	14	0
C.3.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	15	1 637
C.4.	Sociální náklady	16	117
D.	Daně a poplatky	17	2 177
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	18	146
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	19	3

III.1.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	20	0
III.2.	Tržby z prodeje materiálu	21	3
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	22	0
F.1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	23	0
F.2.	Prodaný materiál	24	0
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	25	0
IV.	Ostatní provozní výnosy	26	8
H.	Ostatní provozní náklady	27	103
V.	Převod provozních výnosů	28	0
I.	Převod provozních nákladů	29	0
*	Provozní výsledek hospodaření	30	-3 720
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	31	0
J.	Prodané cenné papíry a podíly	32	0
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	33	0
VII.1.	Výnosy z podílů v ovládaných a řízených osobách a v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	34	0
VII.2.	Výnosy z ostatních dlouhodobých cenných papírů a podílů	35	0
VII.3.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	36	0
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	37	0
K.	Náklady z finančního majetku	38	0
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	39	0
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	40	0
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	41	0
X.	Výnosové úroky	42	1 130
N.	Nákladové úroky	43	805
XI.	Ostatní finanční výnosy	44	1 391
O.	Ostatní finanční náklady	45	363
XII.	Převod finančních výnosů	46	0
P.	Převod finančních nákladů	47	0
*	Finanční výsledek hospodaření	48	1 353
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	49	0
Q.1.	splatná	50	0
Q.2.	odložená	51	0
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	52	-2 367
XIII.	Mimořádné výnosy	53	0
R.	Mimořádné náklady	54	0
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti	55	0
S.1.	splatná	56	0
S.2.	odložená	57	0
*	Mimořádný výsledek hospodaření	58	0
T.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	59	0
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	60	-2 367
	Kontrolní číslo	99	113 006

Příloha C

Příloha k rozhodnutí ředitele č. 2/2009

Ceník burzovních služeb

PRAHA 20. 1. 2009

Ředitel RM-SYSTÉM, česká burza cenných papírů a.s. (dále jen Česká burza) rozhodl s účinností od 1.2. 2009 o cenách služeb poskytovaných Českou burzou tak, jak jsou obsaženy v tomto ceníku.

Položka	Služba	Cena
	Účastnické poplatky	
1001	Poplatek za přijetí a registraci přímého účastníka burzy	Zdarma
1002	Registrace účastníka nebo zákazníka s připojením k existujícímu účtu v SCP	Zdarma
1003	Registrace účastníka nebo zákazníka (včetně klientů účastníků) s otevřením účtu v SCP	150 Kč
	Poplatky za obchodování	
2001	Poplatek za podání pokynu (všechny typy pokynů)	Zdarma
	Poplatky za zorganizování obchodů na základě podaného pokynu ¹⁾	
2002	Účastník s licenci obchodníka s CP, platí pro emise CP, kde účastník vykonává činnost tvůrce trhu ^{2,3)}	0,01 % z objemu, max. 100 Kč
2003	Účastník s licenci obchodníka s CP ³⁾	0,05 % z objemu, max. 500 Kč
2004	Úvěrové instituce a ostatní účastníci ³⁾	0,2 % z objemu obchodu, max. 2000 Kč
	Poplatek (měsíční) za užívání software přímého účastníka burzy a přímé napojení na burzu RM-S	
3001	Účastník s licenci obchodníka s CP (libovolný počet uživatelů)	21 600 Kč
3002	Úvěrové instituce a ostatní účastníci burzy (jeden uživatel)	1 000 Kč
	Poplatky za vypořádání	
4001	Vypořádání uzavřených obchodů na základě podaného pokynu ⁴⁾	39 Kč
	Poplatky za informace ⁵⁾	<i>Cena bez DPH</i>
5001	Výsledky obchodování v reálném čase ke komerčním účelům	cena dohodou, min. 5000 Kč měsíčně
5002	Přístup do BBS RM-S (data ke komerčním účelům)	12 000 čtvrtletně
5003	Výběr dat a ostatních informací	cena dohodou, min. 500 Kč
5004	Vydání potvrzení o cenách CP, jeden ISIN	100 Kč
5005	Výpis z účtu finančních prostředků v tištěné podobě do 20 stran	50 Kč
	Poplatky za přijetí investičních nástrojů	
6001	Poplatek (jednorázový) za přijetí investičních nástrojů k obchodování na regulovaném trhu nebo v mnohostranném obchodním systému burzy RM-S.	Zdarma
	Poplatky za ostatní služby burzy RM-S	
7001	Úroková bonifikace zůstatku na Jumbo účtu	0,1 % p.a.
7002	Administrace zůstatku na Jumbo účtu ⁶⁾	190 Kč měsíčně

Položka	Služba	Cena
	Ceny za služby SCP ⁷⁾	
8001	Bezúplatný převod CP – darování a ostatní bezúplatné převody (O18)	Tarif A 107,-Kč za pokyn EDI podání 41,-Kč za pokyn Ostatní 70,-Kč za pokyn
8002	Přechod nezastavených CP – dědictví (O08)	139,- Kč za pokyn
8003	Převod CP mezi dvěma účty téhož majitele (O07)	Tarif A 214,- Kč za pokyn EDI podání 82,- Kč za pokyn Ostatní 140,- Kč za pokyn
8004	Výpis aktuálního stavu účtu majitele CP (I03) – pokyn podaný aplikací Easyc	71,- Kč + 7,10 Kč za každých započatých 10 vět výpisu
8005	Výpis aktuálního stavu účtu majitele CP (I03) – pokyn podaný na obchodním místě RM-S	71,- Kč za každých započatých 10 vět výpisu
8006	Zřízení registrace pozastavení práva nakládat s CP na účtu v SCP (O22, O23, nelze celý účet)	EDI podání ⁷ 12,- Kč za pokyn
8007	Zrušení registrace pozastavení práva nakládat s CP na účtu v SCP (O31, O32, O33)	EDI podání ⁷ 12,- Kč za pokyn
8008	Záloha při podání reklamace služeb SCP od soukromé osoby (je-li reklamace oprávněná, záloha se vrací)	100,- Kč
8009	Záloha při podání reklamace služeb SCP od právnické osoby (je-li reklamace oprávněná, záloha se vrací)	500,- Kč

Poznámky k jednotlivým položkám

1)	<i>Vztahuje se na všechny typy aukčních a přímých obchodů. U přímých obchodů bez finančního vypořádání na RM-S hradí poplatek kupující i za prodávajícího.</i>
2)	<i>Představenstvo České burzy může rozhodnout o přidělení sazby 2002 i pro emise, kde účastník nevykonává činnost tvůrce trhu.</i>
3)	<i>U položek 2002 až 2004 se maximální poplatek vztahuje k součtu objemu všech jednotlivých obchodů v rámci jednoho podaného pokynu.</i>
4)	<i>U položky 4001 hradí účastník cenu za službu pouze jednou za všechny jednotlivé obchody v rámci jednoho podaného pokynu.</i>
5)	<i>Položky 5001 až 5005 podléhají dani z přidané hodnoty a jsou uvedeny bez DPH. Ostatní položky ceníku burzovních služeb jsou od DPH osvobozeny.</i>
6)	<i>Částka se sráží z podúčtu běžného zákazníka nebo účastníka na JUMBO účtu jen do výše kladného zůstatku. Ředitel České burzy vyhláší v rámci podpory obchodování slevu ve výši 145 Kč z ceny služby. Sleva je pro běžné zákazníky a účastníky, kteří za uplynulých 730 dnů ode dne, ve kterém je cena za administraci stržena, realizovali obchod.</i>
7)	<i>U položek 8001 až 8002 platí Tarif A pro služby SCP pro zákazníka, jehož hodnota cenných papírů na majetkovém účtu v SCP nepřesahuje SCP stanovenou mez a zákazník si nepředplatil tarif B. Podání EDI je podáním prostřednictvím software přímého účastníka České burzy.</i>